

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Soneł S.A.

za 2017 ROK

sporządzone zgodnie

z Międzynarodowymi Standardami

Sprawozdawczości Finansowej

Soneł Spółka Akcyjna
ul. Stanisława Wokulskiego 11
58-100 Świdnica

Spis treści

1.	Sprawozdanie z sytuacji finansowej (bilans)	3
2.	Sprawozdanie z całkowitych dochodów (rachunek zysków i strat)	5
3.	Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	6
4.	Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	7
5.	Dodatkowe informacje do sprawozdania finansowego	8
6.	Podstawa sporządzenia oraz zasady rachunkowości	10
7.	Segmenty operacyjne	20
8.	Wartości niematerialne	22
9.	Rzeczowe aktywa trwałe	25
10.	Aktywa w leasingu	26
11.	Inwestycje długoterminowe	26
12.	Inne aktywa długoterminowe	27
13.	Zapasy	27
14.	Należności krótkoterminowe	28
15.	Inwestycje krótkoterminowe	29
16.	Krótkoterminowe rozliczenie międzyokresowe	29
17.	Kapitał własny	30
18.	Rezerwy na zobowiązania	30
19.	Zobowiązania długoterminowe	31
20.	Zobowiązania krótkoterminowe	32
21.	Rozliczenia międzyokresowe	33
22.	Aktywa oraz rezerwa na podatek odroczony	33
23.	Wartość godziwa instrumentów finansowych	35
24.	Przychody i koszty operacyjne	36
25.	Pozostałe przychody i koszty operacyjne	37
26.	Przychody i koszty finansowe	38
27.	Podatek dochodowy	39
28.	Sposób obliczenia zysku (straty) na jedną akcję zwykłą oraz rozwodnionego zysku (straty) na jedną akcję zwykłą	39
29.	Wyplata dywidendy	39
30.	Przepływy pieniężne	40
31.	Transakcje z podmiotami powiązanymi	40
32.	Aktywa oraz zobowiązania warunkowe	42
33.	Ryzyko dotyczące instrumentów finansowych	43
34.	Zarządzanie kapitałem	43
35.	Zdarzenia po dniu bilansowym	43
36.	Pozostałe informacje	43
37.	Opis czynników i zdarzeń, w szczególności o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe	45
38.	Wybrane dane finansowe przeliczone na euro	48
39.	Podstawowe pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej, sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych, przeliczone na euro	49
40.	Struktura właścicielska kapitału podstawowego	49
41.	Wynagrodzenia członków zarządu	50
42.	Wynagrodzenia członków rady nadzorczej spółki	50
43.	Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	50
44.	Zatrudnienie	51
45.	Zatwierdzenie	52

1. SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (BILANS)

AKTYWA	Noty	w tysiącach złotych	
		2017	2016
I. Aktywa trwałe		44 406	43 189
1. Wartości niematerialne	8	19 071	17 137
2. Rzeczowe aktywa trwałe	9	22 698	24 001
3. Należności długoterminowe		0	0
3.1. Od jednostek powiązanych		0	0
3.2. Od pozostałych jednostek		0	0
4. Inwestycje długoterminowe	11	1 653	983
4.1. Nieruchomości		0	0
4.2. Wartości niematerialne		0	0
4.3. Długoterminowe aktywa finansowe		1 653	983
a) w jednostkach powiązanych, w tym:		1 653	983
- udziały lub akcje w jednostkach zależnych		591	983
- udzielone pożyczki		1 062	0
b) w pozostałych jednostkach		0	0
4.4. Inne inwestycje długoterminowe		0	0
5. Inne aktywa długoterminowe		984	1 068
5.1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	22	488	561
5.2. Prawo wieczystego użytkowania gruntów	12	494	494
5.3. Inne rozliczenia międzyokresowe	12	2	13
6. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		0	0
II. Aktywa obrotowe		44 003	45 512
1. Zapasy	13	23 420	23 238
2. Należności krótkoterminowe	14	15 443	13 237
2.1. Od jednostek powiązanych		559	851
2.2. Od pozostałych jednostek		14 777	12 228
2.3. Należny zwrot podatku dochodowego od osób prawnych		107	158
3. Inwestycje krótkoterminowe	15	4 759	8 712
3.1. Krótkoterminowe aktywa finansowe		4 759	8 712
a) w jednostkach powiązanych		139	0
b) w pozostałych jednostkach		0	0
c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne		4 620	8 712
d) inne aktywa pieniężne		0	0
3.2. Inne inwestycje krótkoterminowe		0	0
4. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	16	381	325
A k t y w a r a z e m		88 409	88 701

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINASOWEJ (BILANS CD.)

PASywa	Noty	w tysiącach złotych	
		2017	2016
I. Kapitał własny	17	74 861	73 358
1. Kapitał zakładowy		1 400	1 400
2. Należne wpłaty na kapitał zakładowy (wielkość ujemna)		0	0
3. Akcje (udziały) własne (wielkość ujemna)		0	0
4. Kapitał zapasowy		44 445	39 441
w tym kapitał z emisji akcji powyżej ceny nominalnej		29 404	29 404
5. Pozostałe kapitały rezerwowe		23 642	23 642
6. Zysk (strata) z lat ubiegłych		0	0
7. Zysk niepodzielony - MSR (z lat ubiegłych)		371	371
8. Zysk (strata) netto		5 003	8 504
9. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)		0	0
II. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania		13 548	15 343
1. Rezerwy na zobowiązania		1 897	2 173
1.1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	22	224	238
1.2. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	18	840	556
a) długoterminowa		222	85
b) krótkoterminowa		618	471
1.3. Pozostałe rezerwy	18	833	1 379
a) długoterminowe		604	585
b) krótkoterminowe		229	794
2. Zobowiązania długoterminowe	19	0	17
2.1. Wobec jednostek powiązanych		0	0
2.2. Wobec pozostałych jednostek		0	17
3. Zobowiązania krótkoterminowe	20	9 391	9 881
3.1. Wobec jednostek powiązanych		5	0
3.2. Wobec pozostałych jednostek		9 386	9 881
3.3. Podatek dochodowy od osób prawnych do zapłaty		0	0
4. Rozliczenia międzyokresowe	21	2 260	3 272
4.1. Inne rozliczenia międzyokresowe		2 260	3 272
a) długoterminowe		1 591	2 319
b) krótkoterminowe		669	953
P a s y w a r a z e m		88 409	88 701

2. SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW (RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT)

(wariant kalkulacyjny)	Noty	w tysiącach złotych	
		2017	2016
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:		85 508	79 746
- od jednostek powiązanych		1 467	1 236
1. Przychody netto ze sprzedaży produktów	24	85 088	79 350
2. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	24	420	396
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:		62 940	57 797
- jednostkom powiązanym		1 074	1 113
1. Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	24	62 550	57 450
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów		390	347
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		22 568	21 949
IV. Koszty sprzedaży	24	10 554	10 147
V. Koszty ogólnego zarządu	24	3 376	3 307
VI. Zysk (strata) ze sprzedaży		8 638	8 495
VII. Pozostałe przychody operacyjne		1 416	2 165
1. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		0	87
2. Dotacje		1 012	1 003
3. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		291	886
4. Inne przychody operacyjne	25	113	189
VIII. Pozostałe koszty operacyjne		2 626	665
1. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		0	0
2. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		2 336	544
3. Inne koszty operacyjne	25	290	121
IX. Zysk (strata) z działalności operacyjnej		7 428	9 995
X. Przychody finansowe	26	153	505
1. Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:		0	0
- od jednostek powiązanych		0	0
2. Odsetki, w tym:		89	127
- od jednostek powiązanych		51	0
3. Zysk ze zbycia inwestycji		0	0
4. Aktualizacja wartości inwestycji		0	0
5. Inne		64	378
XI. Koszty finansowe	26	1 649	1 685
1. Odsetki w tym:		8	15
- dla jednostek powiązanych		0	0
2. Strata ze zbycia inwestycji		0	0
3. Aktualizacja wartości inwestycji		892	1 549
4. Inne		749	121
XII. Zysk (strata) brutto		5 932	8 815
XII. Podatek dochodowy	27	929	311
a) część bieżąca		869	719
b) część odroczone		60	-408
XIV. Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		5 003	8 504
XV. Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej		0	0
XVI. Zysk (strata) netto		5 003	8 504

INNE CAŁKOWITE DOCHODY

Zysk (strata) netto	5 003	8 504
Inne całkowite dochody	0	0
w tym:	0	0
Całkowite dochody ogółem	5 003	8 504

ZYSK (STRATA) NETTO NA JEDNĄ AKCJĘ ZWYKŁĄ (PLN)

Zysk (strata) netto (zanalizowany)	5 003	8 504
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w sztukach)	14 000 000	14 000 000
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w złotych)	0,36	0,61
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w sztukach)	14 000 000	14 000 000
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w złotych)	0,36	0,61

Wartość księgowa	74 861	73 358
Liczba akcji (w sztukach)	14 000 000	14 000 000
Wartość księgowa na jedną akcję (w złotych)	5,35	5,24
Rozwodniona liczba akcji (w sztukach)	14 000 000	14 000 000
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w złotych)	5,35	5,24

3. SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES 01.01.2017 - 31.12.2017 (dane w tysiącach złotych)	Kapitał zakładowy	Wpłaty na kapitał zakładowy	Akcje (udziały) własne (wielkość ujemna)	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zysk (strata) z lat ubiegłych	Zysk (strata) z lat ubiegłych MSR	Zysk (strata) netto	Razem
1. Stan na początek okresu	1 400	0	0	39 441	23 642	8 504	371	0	73 358
a) Zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	0	0	0	0	0	0	0	0	0
b) Korekty błędów podstawowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Stan na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównawczych	1 400	0	0	39 441	23 642	8 504	371	0	73 358
3. Zwiększenia	0	0	0	5 004	0	0	0	5 003	10 007
a) podziału zysku / pokrycie straty	0	0	0	5 004	0	0	0	0	5 004
b) emisji akcji	0	0	0	0	0	0	0	0	0
c) inne	0	0	0	0	0	0	0	5 003	5 003
4. Zmniejszenia	0	0	0	0	0	8 504	0	0	8 504
a) podziału zysku / pokrycie straty	0	0	0	0	0	5 004	0	0	5 004
b) umorzenia akcji	0	0	0	0	0	0	0	0	0
c) wypłata dywidendy	0	0	0	0	0	3 500	0	0	3 500
5. Stan na koniec okresu	1 400	0	0	44 445	23 642	0	371	5 003	74 861

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES 01.01.2016 - 31.12.2016 (dane w tysiącach złotych)	Kapitał zakładowy	Wpłaty na kapitał zakładowy	Akcje (udziały) własne (wielkość ujemna)	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zysk (strata) z lat ubiegłych	Zysk (strata) z lat ubiegłych MSR	Zysk (strata) netto	Razem
1. Stan na początek okresu	1 400	0	0	35 769	23 642	12 073	371	0	73 255
a) Zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	0	0	0	0	0	0	0	0	0
b) Korekty błędów podstawowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Stan na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównawczych	1 400	0	0	35 769	23 642	12 073	371	0	73 255
3. Zwiększenia	0	0	0	3 673	0	0	0	8 504	12 177
a) podziału zysku / pokrycie straty	0	0	0	3 673	0	0	0	0	3 673
b) emisji akcji	0	0	0	0	0	0	0	0	0
c) inne	0	0	0	0	0	0	0	8 504	8 504
4. Zmniejszenia	0	0	0	0	0	12 073	0	0	12 073
a) podziału zysku / pokrycie straty	0	0	0	0	0	3 673	0	0	3 673
b) umorzenia akcji	0	0	0	0	0	0	0	0	0
c) wypłata dywidendy	0	0	0	0	0	8 400	0	0	8 400
5. Stan na koniec okresu	1 400	0	0	39 441	23 642	0	371	8 504	73 358

4. SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

(metoda pośrednia)	w tysiącach złotych	
	2017	2016
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I. Zysk (strata) netto	5 003	8 504
II. Korekty razem	5 069	362
1. Amortyzacja	6 681	6 006
2. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	96	50
3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	-84	-116
4. (Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	0	-87
5. Zmiana stanu rezerw	-276	-459
6. Zmiana stanu zapasów	-183	-5 549
7. Zmiana stanu należności	-2 206	-1 909
8. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-134	2 295
9. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-984	-1 476
10. Inne korekty	2 159	1 607
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II) - metoda pośrednia	10 072	8 866
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I. Wpływy	89	233
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	0	106
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne	0	0
3. Z aktywów finansowych, w tym:	89	127
a) w jednostkach powiązanych	51	0
- odsetki	51	0
b) w pozostałych jednostkach	38	127
-odsetki	38	127
4. Inne wpływy inwestycyjne	0	0
II. Wydatki	10 656	6 629
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	7 507	6 097
2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne	0	0
3. Na aktywa finansowe, w tym:	500	532
a) w jednostkach powiązanych	500	532
- nabycie aktywów finansowych	500	532
b) w pozostałych jednostkach	0	0
4. Inne wydatki inwestycyjne	2 649	0
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	-10 567	-6 396
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I. Wpływy	0	482
1. Wpływy netto z emisji akcji (wydania udziałów) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	0	0
2. Kredyty i pożyczki	0	0
3. Emisja dłużnych papierów wartościowych	0	0
4. Inne wpływy finansowe	0	482
II. Wydatki	3 624	8 522
1. Nabycie akcji (udziałów) własnych	0	0
2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	3 500	8 400
3. Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	0	0
4. Spłaty kredytów i pożyczek	0	0
5. Wykup dłużnych papierów wartościowych	0	0
6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych	0	0
7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	119	111
8. Odsetki	5	11
9. Inne wydatki finansowe	0	0
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	-3 624	-8 040
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	-4 119	-5 570
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	-4 092	-5 620
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	27	-50
F. Środki pieniężne na początek okresu	8 712	14 332
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/- D), w tym:	4 620	8 712
- o ograniczonej możliwości dysponowania	0	0

5. DODATKOWE INFORMACJE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Informacje ogólne

a) Informacje o jednostce sprawozdawczej

Pełna nazwa firmy: Sonel Spółka Akcyjna

Siedziba: 58-100 Świdnica, ul. Stanisława Wokulskiego 11

Wyodrębniony terytorialnie oddział: Zakład Konstrukcyjny, Wrocław, ul. Stargardzka 10

Organ Rejestrowy: Krajowy Rejestr Sądowy

Numer wpisu do KRS: 0000090121 z dnia 14-02-2002

Podstawowy przedmiot działalności to: działalność produkcyjna w branży elektronicznej i elektrotechnicznej. W szczególności w Spółce odbywa się produkcja przyrządów pomiarowych oraz usługowy montaż elementów elektronicznych.

Numer PKD: 26.51. Produkcja instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych i nawigacyjnych

Numer EKD: 3320A.

Numer EORI: PL884003344800000

Numer GIOŚ: E0001980WZWB

Branża: Przemysł elektromaszynowy

Spółka występuje na rynku regulowanym: Rynek Podstawowy - Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie

Segment: 5 PLUS

kod ISIN Klienta PLSonel00011

Indeksy: WIG

Numer identyfikacji podatkowej: 884-00-33-448

Numer Regon: 890236667

Numer LEI: 2594007JMPZV9ISXD736

Czas trwania spółki jest nieoznaczony.

Sprawozdanie finansowe sporządzono za okres od 01-01-2017 r. do 31-12-2017 r.

W strukturze Sonel S.A. w 2017 roku nie istniały jednostki organizacyjne sporządzające samodzielnie sprawozdania finansowe.

Dane porównywalne prezentowane są:

- za okres od 01-01-2016 r. do 31-12-2016 r. w zakresie sprawozdania z całkowitych dochodów,
- wg stanu na dzień 31-12-2016 r. w zakresie sprawozdania z sytuacji finansowej spółki.

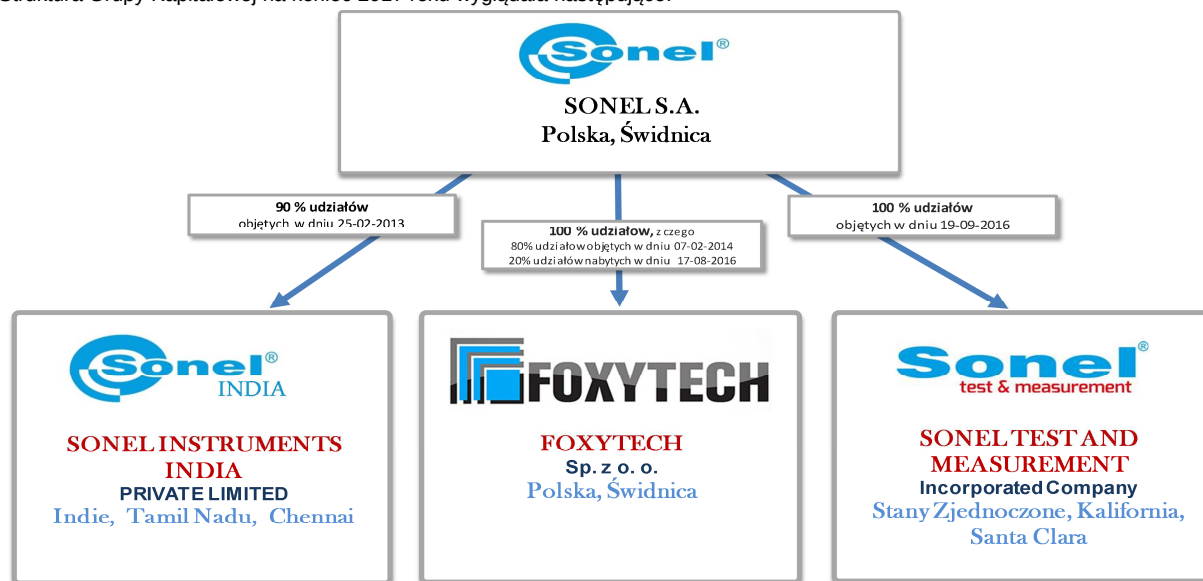
Począwszy od I kwartału 2013 roku Podmiot Dominujący sporządza skonsolidowane sprawozdania finansowe.

W roku 2013 roku Sonel S.A. została udziałowcem spółki Sonel Instruments India Prv. Ltd. z siedzibą w Indiach. Podmiot ten został zarejestrowany w dniu 25.02.2013 r. Sonel S.A. posiada 90% udziałów w kapitale zakładowym nowej spółki. Pozostałe 10% posiada obywatel Indii.

W dniu 07-02-2014 r. Sonel S.A. zawiązała z partnerem zagranicznym Holley Metering LTD (obecnie: Holley Group Co., Ltd) z siedzibą w Hangzhou (CN) nowy podmiot gospodarczy - Foxytech Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, z siedzibą w Świdnicy. Kapitał zakładowy spółki wynosił 2.000.000 zł. i dzielił się na 40.000 udziałów po 50 zł. W wyniku zawartej umowy Sonel S.A. posiadała 80 % udziałów, a Holley Metering Ltd. (obecnie: Holley Group Co., Ltd) 20% udziałów w kapitale zakładowym zawiązanej spółki. W dniu 17-08-2016 Sonel S.A. nabył 20 % udziałów za kwotę 120.000 złotych, stając się jednocześnie jedynym udziałowcem Foxytech Spółka z o.o. W dniu 13-04-2017 roku Sonel dokonał dokapitalizowania spółki Foxytech na kwotę 500 000 złotych. Aktualny stan kapitału zakładowego to 2.500.000 złotych.

W dniu 19-09-2016 roku Sonel S.A. została właścicielem 100 % udziałów w podmiocie zależnym o nazwie Sonel Test and Measurement Inc., z siedzibą w Santa Clara w Stanach Zjednoczonych.

Struktura Grupy Kapitałowej na koniec 2017 roku wyglądała następująco:

b) Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki

Organami Spółki są:

- Walne Zgromadzenie,
- Rada Nadzorcza,
- Zarząd spółki.

Na dzień 31.12.2017 r. skład Zarządu Spółki przedstawiał się następująco:

• Krzysztof Wieczorkowski	Prezes Zarządu
• Jan Walulik	Wiceprezes Zarządu
• Wojciech Kwiatkowski	Członek Zarządu

W 2017 roku nie było zmian w składzie Zarządu.

Rada Nadzorcza Sonel S.A. na posiedzeniu w dniu 19 kwietnia 2016 r. podjęła uchwały w sprawie powołania Zarządu spółki na nową wspólną trzyletnią kadencję, która rozpoczęła się w dniu 19-04-2016, po odbyciu Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Sonel S.A. zatwierdzającego sprawozdanie finansowe spółki za 2015 rok.

Mandaty Członków Zarządu wygasną najpóźniej w dniu Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe spółki za 2018 rok.

W Spółce jest ustanowiony prokurent w osobie Jolanty Drozdowskiej.

Rada Nadzorcza w 2017 roku składała się z następujących osób:

• Andrzej Diakun	Przewodniczący Rady Nadzorczej,
• Mirosław Nowakowski	Członek Rady Nadzorczej,
• Maciej Posadzy	Członek Rady Nadzorczej,
• Jan Siniarski	Członek Rady Nadzorczej,
• Stanisław Zajęc	Członek Rady Nadzorczej,

W 2017 roku nie dokonano zmiany w składzie Rady Nadzorczej.

Mandat Przewodniczącego RN – Andrzeja Diakuna wygaśnie najpóźniej na ZWZA zatwierdzającym sprawozdanie finansowe za rok 2019.

Mandaty Członków Rady Nadzorczej, Panów Mirosława Nowakowskiego i Macieja Posadzy, wygasną najpóźniej w dniu Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe spółki za 2018 rok.

Mandaty Członków Rady Nadzorczej, Panów Jana Siniarskiego i Stanisława Zajęc, wygasną najpóźniej w dniu Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe spółki za 2017 rok.

c) Charakter działalności spółki

Przedmiotem przeważającej działalności Spółki według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jest: produkcja instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych i nawigacyjnych (PKD 26.51.Z).

Przedmiotem pozostałej działalności Spółki według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jest:

1. Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (PKD 22),
2. Produkcja elementów elektronicznych (PKD 26.11.Z),
3. Produkcja elektronicznych obwodów drukowanych (PKD 26.12.Z),
4. Produkcja komputerów i urządzeń peryferyjnych (PKD 26.20.Z),
5. Produkcja sprzętu (tele) komunikacyjnego (PKD 26.30.Z),
6. Produkcja elektronicznego sprzętu powszechnego użytku (PKD 26.40.Z),
7. Produkcja instrumentów optycznych i sprzętu fotograficznego (PKD 26.70.Z),
8. Produkcja urządzeń elektrycznych (PKD 27),
9. Pozostała produkcja wyrobów (PKD 32),
10. Produkcja pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia, gdzie indziej niesklasyfikowana (PKD 28.99.Z),
11. Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń (PKD 33),
12. Zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne (PKD 38.11.Z),
13. Zbieranie odpadów niebezpiecznych (PKD 38.12. Z),
14. Sprzedaż hurtowa i detaliczna samochodów osobowych i furgonetek (PKD 45.11.Z),
15. Sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn i urządzeń (46.69.Z),
16. Sprzedaż detaliczna nowych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach(PKD 47.78.Z),
17. Transport drogowy towarów (PKD 49.41.Z),
18. Pozostała sprzedaż hurtowa (PKD 51.90.Z),
19. Magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów (PKD 52.10.B)
20. Telekomunikacja (PKD 61),
21. Działalność związana z oprogramowaniem (PKD 62.01.Z),
22. Przetwarzanie danych; zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność (PKD 63.11.Z),
23. Pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych (PKD 64.99.Z),
24. Działalność wspomagająca usługi finansowe oraz ubezpieczenia i fundusze emerytalne (PKD 66),
25. Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek (PKD 68.10.Z),
26. Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi i dzierżawionymi (PKD68.20.Z),

27. Działalność prawnicza, rachunkowo-księgowa i doradztwo podatkowe (PKD 69),
28. Działalność firm centralnych (head office): doradztwo związane z zarządzaniem (PKD 70),
29. Badania naukowe i prace rozwojowe (PKD 72),
30. Reklama, badanie rynku i opinii publicznej (PKD 73),
31. Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (PKD 74),
32. Wynajem samochodów i furgonetek (PKD 77.11.Z),
33. Wynajem i dzierżawa pozostałych maszyn, urządzeń oraz dóbr materialnych, gdzie indziej niesklasyfikowane (PKD 77.39.Z),
34. Działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej (PKD 82),
35. Pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane (PKD 85.59.B),
36. Działalność wspomagająca edukację (PKD 85.60.Z),
37. Naprawa i konserwacja komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego (PKD 95),
38. Pozostała indywidualna działalność usługowa (PKD 96).

d) Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe, sporządzone za rok 2017, zakończony 31 grudnia 2017 r. (wraz z danymi porównawczymi), zostało zatwierdzone przez Zarząd spółki w dniu 30-03-2018 r.

6. PODSTAWA SPORZĄDZENIA ORAZ ZASADY RACHUNKOWOŚCI

a) Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe Sonel S.A. sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (dalej „MSSF”), zatwierdzonymi przez Unię Europejską, obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Walutą funkcjonalną spółki oraz walutą prezentacji niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski, a wszystkie kwoty (o ile nie wskazano inaczej), wyrażone są w tysiącach złotych polskich. Zaokrąglenia dokonuje się matematycznie do pełnego tysiąca złotych.

Niektóre elementy sprawozdania finansowego są zaprezentowane w euro, wypełniając obowiązki sprawozdawcze wynikające z funkcjonowania w obrocie publicznym.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności Emitenta.

Sprawozdanie finansowe i dane porównywalne prezentowane w niniejszym sprawozdaniu nie podlegały przekształceniom.

W przedstawionym sprawozdaniu finansowym lub porównywalnych danych finansowych nie dokonano korekt wynikających z zastrzeżeń w opiniach podmiotów uprawnionych do badania o sprawozdaniach finansowych, ponieważ takie zastrzeżenia nie wystąpiły.

Emitent sporządza sprawozdanie zgodnie z zasadą memoriałową, z wyjątkiem informacji o przepływach pieniężnych.

Sprawozdanie zostało zaprezentowane zgodnie z zasadą agregowania i istotności.

W sprawozdaniu nie dokonuje się żadnych kompensat, poza wymaganymi w MSSF lub MSR.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły procesy łączenia jednostek, przejęcia lub sprzedaży jednostek zależnych i inwestycji długoterminowych, restrukturyzacji i zaniechania działalności.

b) Zmiany standardów lub interpretacji

Od dnia 1 stycznia 2017 roku Spółkę obowiązują następujące zmiany do standardów:

Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych” – inicjatywa dot. ujawniania informacji.

Inicjatywa dotycząca ujawniania informacji, opublikowane 29 stycznia 2016 roku. Zmiana do MSR 7 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2017 r. i wprowadza obowiązek ujawnienia uzgodnienia zmian w zobowiązaniach wynikających z działalności finansowej. Celem zmian było zwiększenie zakresu informacji przekazywanej odbiorcom skonsolidowanego sprawozdania finansowego w zakresie działalności finansowej Spółki poprzez dodatkowe ujawniania zmian wartości bilansowej zobowiązań związanych z finansowaniem działalności.

Zmiany do MSR 12 „Podatek odroczone” – rozpoznawanie aktywów z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat.

Zmiana do MSR 12 wyjaśnia wymogi dotyczące ujęcia aktywa z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat związanych z instrumentami dłużnymi. Jednostka jest zobligowana ująć aktywa z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat, w sytuacji gdy są one rezultatem dyskontowania przepływów pieniężnych związanych z instrumentem dłużnym z zastosowaniem rynkowej stopy procentowej; także wówczas, gdy zamierza utrzymywać dane instrumenty dłużne do terminu wymagalności, a w momencie otrzymania kwoty nominalnej nie będzie obowiązku zapłaty podatków. Korzyści ekonomiczne odzwierciedlone w aktywie z tytułu podatku odroczonego wynikają z możliwości uzyskania przez posiadacza ww. instrumentów przyszłych zysków (odwracając efekt dyskontowania) bez konieczności zapłaty podatków.

Zastosowanie zmian do standardów nie miało wpływu na politykę rachunkowości Spółki w odniesieniu do aktywów i zobowiązań posiadanych przez Spółkę na koniec okresu sprawozdawczego i okresu porównywalnego oraz transakcji zrealizowanych przez Spółkę w trakcie okresu sprawozdawczego i okresu porównywalnego, ani na niniejsze sprawozdanie finansowe.

Powyższe zmiany do standardów zostały do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego zatwierdzone do stosowania przez Unię Europejską.

Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2014-2016).

MSSF 1 – „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” – usunięcie krótkoterminowych zwolnień.

MSSF 12 – „Ujawnienia udziałów w innych jednostkach” - w zakresie doprecyzowania wymogów odnośnie ujawnień informacji na temat udziałów niezależnie od tego czy są one traktowane jako przeznaczone do sprzedaży, przekazania w formie dywidendy i działalność zaniechana, czy też nie ,

MSR 28 – „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych” – wycena jednostek stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięć do wartości godziwej

Mają one zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. (za wyjątkiem poprawek do MSSF 12, które obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 r. lub później).

Od dnia 1 stycznia 2018 roku Spółkę obowiązują następujące zmiany do standardów:

Zmiany do MSSF 2 „Płatności oparte na akcjach” – klasyfikacja i wycena transakcji opartych na akcjach.

Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji opublikowane 20 czerwca 2016 roku (mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później). Zmiana wprowadza m.in. wytyczne w zakresie wyceny w wartości godziwej zobowiązania z tytułu transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych, wytyczne dotyczące zmiany klasyfikacji z transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych na transakcje oparte na akcjach rozliczane w instrumentach kapitałowych, a także wytyczne na temat ujęcia zobowiązania podatkowego pracownika z tytułu transakcji opartych na akcjach. Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki będącego skutkiem zastosowania nowego standardu po raz pierwszy.

Zmiany do MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”, opublikowane 12 września 2016 roku adresują kwestię zastosowania nowego standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe”. Opublikowane zmiany do MSSF 4 uzupełniają opcje istniejące już w standardach i mają na celu zapobieganie tymczasowym wahaniom wyników jednostek sektora ubezpieczeniowego w związku z wdrożeniem MSSF 9.

MSSF 9 „Instrumenty finansowe” Zmiany do MSSF 9: Kontrakty z cechami przedpłat z ujemną rekompensatą opublikowane 12 października 2017 roku Nie uległo zmianie lub zmieniło się w niewielkim stopniu, podejście do następujących kwestii: ujęcie w bilansie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, usunięcie z bilansu aktywów i zobowiązań finansowych, klasyfikacja zobowiązań finansowych.

Znaczące zmiany z kolei wprowadzono w następujących tematach: klasyfikacja i wycena aktywów finansowych, utrata wartości, wpływ własnego ryzyka kredytowego na wycenę zobowiązań finansowych, rachunkowość zabezpieczeń.

Zmiany do MSSF 12 „Ujawnienia udziałów w innych jednostkach” – będzie mieć zastosowanie w przypadku podmiotów posiadających inwestycje: w jednostkach zależnych; w jednostkach stowarzyszonych; we wspólnych przedsięwzięciach; oraz w inwestycjach niekonsolidowanych. Jednostka jest zobowiązana do ujawnienia informacji dotyczących znaczących subiektywnych ocen i założeń poczynionych przy ocenie: czy posiada kontrolę, współkontrolę lub wywiera znaczący wpływ na inną jednostkę (zgodnie z definicją kontroli zawartą w MSSF 10); oraz w odniesieniu do wspólnych porozumień, które przyjmują formę odrębnych jednostek – czy porozumienie takie ma charakter wspólnego działania czy wspólnego przedsięwzięcia.

MSSF zawiera listę ujawnień dotyczących inwestycji w jednostki zależne, a także związanych z nimi udziałów niekontrolujących.

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” Objasnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” który zastępuje standardy MSR 18 i MSR 11, a także powiązane z nimi interpretacje, ustanawia i systematyzuje zasady ujęcia przychodów z kontraktów z klientami. Standard wymaga od jednostek przeprowadzenia szczegółowej analizy zapisów w stosowanych umowach sprzedaży, aby wyodrębnić części składowe kontraktów i przyporządkować wynagrodzenie wynikające z umów do części składowych kontraktów. Standard wprowadza między innymi jeden, pięciostopniowy model ujmowania przychodów, który będzie miał zastosowanie do wszystkich umów z klientami i będzie oparty o identyfikację odrębnych obowiązków świadczenia oraz alokację przychodów z transakcji do poszczególnych obowiązków świadczenia. Standard doprecyzowuje również zasady szacowania wynagrodzenia zmienne, ustalania kiedy umowa zawiera czynnik finansowania oraz rozróżnia ujęcie obowiązków wykonania świadczenia wynikające z umowy jako spełnianych w czasie lub w określonym momencie. Objasnienia do MSSF 15 dostarczają dodatkowych informacji i wyjaśnień dotyczących głównych założeń przyjętych w MSSF 15. Oprócz dodatkowych objaśnień, wprowadzono także zwolnienia i uproszczenia dla jednostek stosujących nowy standard po raz pierwszy.

Kończący się etap weryfikacji wpływu MSSF 15 obejmował między innymi:

- i) identyfikację odrębnych obowiązków świadczenia (np. umowy partnerstwa, kontrakty z kontrahentami hurtowymi na dostawy paliw i olejów, kompleksowe umowy na dostawy usług i produktów w zakresie projektów infrastrukturalnych i wydobywczych, umowy na świadczenie usług w zakresie transportu i logistyki),
- ii) szacowanie wynagrodzenia zmiennego (np. rabaty uzależnione od wolumenu sprzedaży, premie posprzedażne w umowach na dostawę paliw i olejów),
- iii) wyodrębnienie elementów leasingu z umów usługowych, rozliczenie transakcji jako sprzedaż lub wymiana aktywów niepieniężnych w sytuacji nierównowagi w podziale surowca wydobytego ze złóż produkcyjnych.

Oprócz dodatkowych objaśnień, wprowadzono także zwolnienia i uproszczenia dla jednostek stosujących nowy standard po raz pierwszy. Spółka stosuje Objasnienia do MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r. Spółka dokonała analizy MSSF 15 i oczekuje się, że zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki będącego skutkiem zastosowania nowego standardu po raz pierwszy.

KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych oraz płatności zaliczkowe” Interpretacja wyjaśnia zasady rachunkowości dotyczące transakcji, w ramach których jednostka otrzymuje lub przekazuje zaliczki w walucie obcej. Wytyczne obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie.

Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne” odnośnie reklasyfikacji nieruchomości inwestycyjnych.

Zmiany do MSR 40 precyzują wymogi związane z przeklasyfikowaniem do nieruchomości inwestycyjnych oraz z nieruchomości inwestycyjnych. Spółka zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2018 r. Oczekuje się, że zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki będącego skutkiem zastosowania nowego standardu po raz pierwszy.

Standardy i interpretacje nieobowiązujące, zatwierdzone do stosowania przez Unię Europejską, których spółka nie zastosowała przed datą wejścia w życie:

MSSF 16 „Leasing” Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym, MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca będzie zobowiązany ująć:

(a) aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz

(b) amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników.

Spółka zastosuje MSSF 16 od 1 stycznia 2019 r.

Oczekuje się, że zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

KIMSF 23 „Niepewność związana z ujęciem podatku dochodowego. Wyjaśnia wymogi w zakresie rozpoznania i wyceny zawarte w MSR 12 w sytuacji niepewności związanej z ujęciem podatku dochodowego. Celem interpretacji jest wskazanie w jaki sposób ująć w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych podatek dochodowy w przypadkach, gdy istniejące przepisy podatkowe mogą pozostawiać pole do interpretacji i różnicy zdań pomiędzy Spółką i organami podatkowymi. Spółka zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2019r. Oczekuje się, że zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” – prawo wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem. MSSF 9 zastępuje MSR 39. Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie. Standard wprowadza jeden model przewidujący tylko dwie kategorie klasyfikacji aktywów finansowych: wyceniane w wartości godziwej i wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów.

MSSF 9 wprowadza nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących – model oczekiwanych strat kredytowych. Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmienionym kształcie. Kluczową zmianą jest nałożony na jednostki wymóg prezentowania w innych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy. W zakresie rachunkowości zabezpieczeń zmiany miały na celu ściślej dopasować rachunkowość zabezpieczeń do zarządzania ryzykiem.

- Należności handlowe z jednostkami istotnymi indywidualnie (kontrahenci kupujący znaczny wolumen wyrobów w danym segmencie, współpraca oparta o kontrakty długoterminowe) - oszacowanie ewentualnych odpisów aktualizacyjnych będzie oparte na analizie należności z poszczególnymi kontrahentami.

- Pożyczki udzielone - konieczność ustalenia odpisów aktualizacyjnych według modelu oczekiwanej straty. Dokonanie ewentualnych odpisów aktualizacyjnych będzie oparte na analizie kondycji finansowej poszczególnych pożyczkobiorców. Nie stwierdzono żadnych dodatkowych wymogów dostosowania do MSSF 9. Jednakże, w związku z powyższymi kwestiami konieczna będzie zmiana zasad rachunkowości, dostosowanie systemów ewidencyjnych i procedur oraz opracowanie nowych ujawnień, a także wyliczenie podatku odroczonego od zidentyfikowanych korekt.

b) Zmiany do MSSF 9: Prawo wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem Zmiana do MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie, z możliwością jej wcześniejszego zastosowania. Na skutek zmiany do MSSF 9, jednostki będą mogły wyceniać aktywa finansowe z tak zwanym prawem do wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej poprzez inne całkowite dochody, jeżeli spełniony jest określony warunek - zamiast dokonywania wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zmiany w MSSF 10 i MSR 28 dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem. Zmiany w MSSF 10 i MSR 28 zostały opublikowane w dniu 11 września 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później (termin wejścia w życie obecnie został odroczony bez wskazania daty początkowej). Zmiany doprecyzowują rachunkowość transakcji, w których jednostka dominująca traci kontrolę nad jednostką zależną, która nie stanowi „biznesu” zgodnie z definicją określoną w MSSF 3 „Połączenia jednostek”, w drodze sprzedaży wszystkich lub części udziałów w tej jednostce zależnej do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia ujmowanego metodą praw własności.

Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych” - wycena inwestycji długoterminowych

Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz zmiany dotyczące zakresu standardów, ujmowania oraz wyceny, a także zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne. Spółka zastosuje powyższe zmiany Oczekuje się, że zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki będącego skutkiem zastosowania nowego standardu po raz pierwszy.

Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć” – wycena posiadanego wcześniej udziału we wspólnych operacjach

Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” – brak wyceny posiadanego wcześniej udziału we wspólnych operacjach

Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” – konsekwencje podatkowe w związku z wypłatą dywidendy

MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego” – koszty finansowania w przypadku gdy składnik aktywa został przekazany do użytkowania

Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – zmiany do programu określonych świadczeń. Celem tej zmiany MSR 19 jest uproszczenie i doprecyzowanie zasad rachunkowości dotyczących składek wnoszonych przez pracowników lub osoby trzecie i związanych z programami określonych świadczeń.

Spółka zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2019 r.

Oczekuje się, że zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki

MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”. Został wydany przez Radę Międzynarodowych Standardów rachunkowości 18 maja 2017 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 r. lub po tej dacie. Nowy MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe zastąpi obecnie obowiązujący MSSF 4, który zezwala na różnorodną praktykę w zakresie rozliczania umów ubezpieczeniowych. MSSF 17 zasadniczo zmieni rachunkowość wszystkich podmiotów, które zajmują się umowami ubezpieczeniowymi i umowami inwestycyjnymi. Spółka zastosuje MSSF 17 po jego zatwierdzeniu przez Unię Europejską. Oczekuje się, że zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Wpływ nowych regulacji na przyszłe sprawozdania spółki.

Pozostałe standardy oraz ich zmiany nie powinny mieć istotnego wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe spółki. Zmiany standardów i interpretacji MSSF, które weszły w życie od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia zatwierdzenia do publikacji niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego nie miały istotnego wpływu na niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe.

c) Zasady rachunkowości

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego. Wyjątek stanowi prezentacja gruntów ujętych w rzeczowych aktywach trwałych, nieruchomości inwestycyjnych, pochodnych instrumentów finansowych oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które są wyceniane według wartości godziwej.

Spółka od dnia 01-01-2009 r. (zgodnie z uchwałą nr 20 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Sonel S.A. z dnia 30-06-2008 r.), prowadzi politykę rachunkowości zgodną z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości / Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej. Wcześniej prowadzono księgowość w oparciu o polską ustawę o rachunkowości.

W związku ze zmianą zasad (polityki) rachunkowości, spowodowaną zaprzestaniem stosowania krajowych standardów rachunkowości i przejściem na stosowanie MSSF przy sporządzaniu sprawozdań finansowych, skutki finansowe odmiennej polityki rachunkowości odniesiono na kapitał (fundusz) własny i wykazano jako niepodzielony zysk z lat ubiegłych. W związku z wprowadzonymi zmianami dokonano odpowiednich korekt bilansu otwarcia roku 2009.

Przyjęte zasady i polityka rachunkowości zmierzają do dokładnego ustalenia rentowności każdego rodzaju wyrobu, który w sposób znaczący wpływać może na wyniki spółki. Proces ten realizowany jest na kontach zespołu 5, czyli kontach kosztów wg miejsc powstawania. Równoległe gromadzenie kosztów na kontach zespołu 4 pozwala na szczegółową analizę kosztów wg rodzaju. Szczegółowa i rozbudowana analityka każdego rodzaju kont ma na celu jasne i przejrzyste obserwowanie procesów gospodarczych w przedsiębiorstwie.

Rok obrotowy spółki jest zawsze zgodny z rokiem kalendarzowym i rozpoczyna się w dniu 1 stycznia, a kończy 31 grudnia.

Okresami sprawozdawczymi spółki są tygodnie, miesiące, kwartały, półrocza i lata.

- Tygodnie: w zakresie monitorowania postępu sprzedaży, zakupów i innych danych, które wymagają bieżącej i ciągłej analizy.
- Miesiące: w zakresie ustalenia wymiarów podatków opłacanych miesięcznie, rentowności bieżącej i precyzyjnego stanu aktywów i pasywów.
- Kwartały: w zakresie, w jakim spółka objęta jest obowiązkiem sprawozdawczym dla spółek publicznych.
- Półrocza: w zakresie, w jakim spółka objęta jest obowiązkiem sprawozdawczym dla spółek publicznych.
- Lata: w zakresie ustalenia wyników rocznych i sporządzania sprawozdań finansowych w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami.

Stosowane metody wyceny składników majątkowych wynikają ze standardowych zasad opisanych w MSSF. W zakresie, w którym MSSF dopuszczają wybór, metody wycen zmierzają do realnego ustalenia wartości składnika w sposób nienaruszający zasady ostrożności przy wycenie.

Prezentacja sprawozdań finansowych

Począwszy od 2009 roku spółka rozpoczęła prezentację sprawozdań finansowych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej - sprawozdanie finansowe prezentowane jest zgodnie z MSR 1.

Zmiany w polityce rachunkowości wynikały ze standardowych różnic pomiędzy standardami rachunkowości opartymi o krajowe rozwiązania a Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej. Począwszy od 2009 roku spółka rozpoczęła prezentację sprawozdań finansowych zgodnie z MSR 1

W związku z zastosowaniem MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” ustalono przekształcenia znajdujące odzwierciedlenie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej sporządzonym na dzień przejścia, czyli na 01-01-2008 r. Sprawozdanie to po uwzględnieniu przekształceń prezentowane było, jako porównywalne informacje finansowe i stanowi podstawę do ustalania wszystkich kategorii aktywów i pasywów w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej począwszy od 01-01-2008 r.

W przypadku retrospektywnego wprowadzenia zmian zasad rachunkowości lub korekty błędów, spółka prezentuje sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone dodatkowo na początek okresu porównawczego.

Segmenty operacyjne

Emitent uznaje, że prowadzi działalność względnie jednorodną i nie można mówić o segmentacji działalności. Poszczególne sfery działalności wzajemnie się przenikają, są realizowane na tej samej bazie produkcyjnej, dla potrzeb realizacji zadań zaopatrzenie jest dokonywane u tych samych dostawców, zdarza się, że jeden odbiorca realizuje zamówienia w różnych obszarach ofertowanych przez Emitenta.

Połączenia jednostek gospodarczych

Sprawozdanie finansowe sporządzono za okres, w czasie którego nie nastąpiło połączenie z innym podmiotem ani podział.

Transakcje w walutach obcych

Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w walucie polskiej złotym, która jest również walutą funkcjonalną spółki.

Transakcje ujmowane są po kursie średnim NBP z dnia poprzedzającego dzień realizacji operacji gospodarczej. Zapłaty są realizowane odpowiednio po kursie sprzedaży lub kupna walut obcych w banku Emitenta.

Po rozliczeniu płatności powstałe różnice kursowe są odnoszone na przychody lub koszty finansowe.

Kolejne różnice kursowe powstają z tytułu realizacji kupna i sprzedaży walut obcych z rachunków bankowych.

Koszty finansowania zewnętrznego

W 2017 roku nie wystąpiły znaczące koszty finansowania zewnętrznego. Spółka w kilku przypadkach nabywa pojazdy w ramach umów leasingowych. Koszty finansowania są odnoszone w koszty finansowe.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne obejmują znaki towarowe, patenty i licencje, oprogramowanie komputerowe, koszty prac rozwojowych oraz pozostałe wartości niematerialne, które spełniają kryteria ujęcia określone w MSR 38.

Wartości niematerialne są to nabyte przez jednostkę lub wytworzone we własnym zakresie, zaliczane do aktywów trwałych, nie zakwalifikowane do inwestycji prawa majątkowe, nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok i przeznaczone na potrzeby jednostki.

W szczególności są to: autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje, prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych, koszty zakończonych prac rozwojowych prowadzonych przez jednostkę na własne potrzeby, poniesione przed podjęciem produkcji lub zastosowaniem technologii.

Wartości niematerialne są wyceniane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej są pomniejszone o odpisy amortyzacyjne (umorzeniowe), a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Odpisy amortyzacyjne od wartości niematerialnych o cenie nabycia powyżej 3.500 zł są dokonywane od miesiąca następnego po miesiącu przyjęcia do użytkowania. Wartości niematerialne o cenie nabycia do 3.500 zł mogą być umarzane jednorazowo lub odnoszone bezpośrednio w koszty.

Okresy amortyzacji są ustalane w oparciu o przewidywany czas efektywnej przydatności ekonomicznej. W razie zmiany przewidywanego okresu przydatności ekonomicznej może nastąpić wydłużenie lub skrócenie okresu umarzania, o ile jest to zmiana istotna dla oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstwa lub określonej części działalności firmy lub grupy zleceń produkcyjnych związanych z pewną grupą kosztów poniesionych na określony asortyment. Wartości niematerialne powstałe w wyniku prowadzenia prac wdrożeniowych bada się corocznie pod kątem możliwości uzyskiwania dodatnich przepływów finansowych i ogólnej przydatności. W razie stwierdzenia prawdopodobieństwa nierentowności opracowywanego produktu wartość prac ulega rozliczeniu w koszty okresu, w którym stwierdzono trwałą utratę ekonomicznej przydatności. W pozycji tej wykazywane są również wartości niematerialne, które nie zostały jeszcze oddane do użytkowania (wartości niematerialne w trakcie wytwarzania).

W Spółce prowadzone są prace rozwojowe związane z opracowaniem i wdrożeniem nowych produktów. W szczególności są to zaawansowane technologicznie przyrządy do pomiaru wartości elektrycznych o skomplikowanej strukturze elektronicznej oraz ze złożonym interfejsem użytkownika, wymagającym dużych nakładów programistycznych.

Nakłady bezpośrednio związane z pracami rozwojowymi ujmowane są jako wartości niematerialne tylko wtedy, gdy spełnione są następujące kryteria:

- ukończenie składnika wartości niematerialnych jest wykonalne z technicznego punktu widzenia tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- spółka zamierza ukończyć składnik oraz rozpocząć jego użytkowanie bądź sprzedaż,
- spółka jest zdolna do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- składnik wartości niematerialnych będzie przynosił korzyści ekonomiczne,
- dostępne są środki techniczne, finansowe i inne niezbędne do ukończenia prac rozwojowych w celu sprzedaży lub użytkowania składnika,
- nakłady poniesione w trakcie prac rozwojowych można wiarygodnie wycenić i przyporządkować do danego składnika wartości niematerialnych.

Nakłady ponoszone na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Ocena przyszłych korzyści odbywa się na podstawie zasad określonych w MSR 36.

Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego, zgodnie z którym składniki aktywów są ujmowane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Zakończone prace rozwojowe są amortyzowane liniowo przez przewidywany okres uzyskiwania korzyści, który wynosi od 3 do 8 lat.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe początkowo ujmowane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Cenę nabycia zwiększają wszystkie koszty związane bezpośrednio z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do użytkowania.

Środki trwałe to rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, nie zakwalifikowane do inwestycji, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytkowania i przeznaczone na potrzeby jednostki:

nieruchomości - w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy, ulepszenia w obcych środkach trwałych.

Do aktywów trwałych jednostki zalicza się również obce środki trwałe przyjęte przez jednostkę do używania na mocy umowy, zgodnie z którą jedna ze stron (finansujący) oddaje drugiej stronie (korzystającemu) środki trwałe do odpłatnego używania lub również pobierania pożytków na czas oznaczony.

Środki trwałe zasadniczo wyceniane są w cenie nabycia powiększonej o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem środka trwałego do stanu zdatnego do używania, koszty transportu, załadunku, wyładunku, montażu. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej są pomniejszone o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

W związku ze zmianą polityki rachunkowości, na dzień przejścia na MSSF przeszacowano do wartości godziwej część nieruchomości. Ponadto dokonano korekt retrospektywnych w zakresie okresów amortyzacji dla tych środków trwałych, dla których wartość bilansowa w sposób istotny, z punktu widzenia oceny majątkowej i analizy rentowności procesów gospodarczych różni się od amortyzacji, jaka by miała miejsce przy stosowaniu zasad MSSF w pełnym zakresie w okresach przed dniem przejścia.

Środki trwałe wytworzone przez jednostkę we własnym zakresie wycenia się w koszcie wytworzenia.

Wartość początkowa środków trwałych ulega podwyższeniu o wartość nakładów poniesionych na ich ulepszenie.

Odpisy amortyzacyjne od środków trwałych są dokonywane od miesiąca następnego po miesiącu przyjęcia do użytkowania w cyklu comiesięcznym zgodnie z planem amortyzacji. Stawki oraz metody amortyzacji wynikają z planowanej ekonomicznej użyteczności. W razie zmiany przewidywanego okresu przydatności ekonomicznej może nastąpić wydłużenie lub skrócenie okresu umarzania, o ile jest to zmiana istotna dla oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstwa lub określonej części działalności firmy. Środki trwałe o wartości do 3.500 zł mogą być umarzane jednorazowo w miesiącu przyjęcia do użytkowania.

Po początkowym ujęciu rzeczowe aktywa trwałe, za wyjątkiem gruntów, wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy lub montażu i przekazania środka trwałego do używania.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, który dla poszczególnych grup rzeczowych aktywów trwałych wynosi:

Grupa	Okres
Budynki i budowle	40 lat
Maszyny i urządzenia	5-10 lat
Środki transportu	5 lat
Pozostałe środki trwałe	5 lat
Wartość zakończonych prac rozwojowych	3-8 lat

Rozpoczęcie amortyzacji następuje w miesiącu następującym po miesiącu oddania do użytkowania. Ekonomiczne okresy użyteczności oraz metody amortyzacji są weryfikowane raz w roku, powodując ewentualną korektę odpisów amortyzacyjnych w kolejnych latach.

Do wyceny gruntów zastosowano model oparty na wartości przeszacowanej. Wartość gruntów nie podlega amortyzacji ze względu na nieokreślony okres użytkowania.

Nadwyżkę z przeszacowania gruntów zalicza się do innych całkowitych dochodów i wykazuje w łącznej kwocie w kapitale własnym. Wzrost wartości godziwej gruntów wykazywany jest jako przychód, w stopniu w jakim odwraca on zmniejszenie wartości z tytułu przeszacowania, które poprzednio ujęto jako koszt danego okresu.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży, likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

Środki trwałe w budowie są to zaliczane do aktywów trwałych środki trwałe w okresie ich budowy, montażu, kompletowania lub ulepszenia już istniejącego środka trwałego.

Środki trwałe w budowie wycenia się nie rzadziej, niż na dzień bilansowy w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Inwestycje to aktywa nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z przyrostu wartości tych aktywów i uzyskania z nich przychodów w formie odsetek, dywidend (udziału w zyskach) lub innych pożytków, w tym również w transakcji handlowej.

W przypadku, kiedy zachodzi duże prawdopodobieństwo, że posiadane przez jednostkę długoterminowe aktywa finansowe, nieruchomości lub wartości niematerialne nie przyniosą w przyszłości oczekiwanych korzyści ekonomicznych, dokonuje się odpisów aktualizujących, nie później niż na koniec okresu sprawozdawczego.

Udziały w innych podmiotach gospodarczych wycenia się według wartości z dnia wniesienia udziału. Wartości w walutach obcych według kursu z dnia poprzedzającego dzień nabycia.

Aktywa w leasingu

Umowy leasingu, na mocy których następuje przeniesienie na spółkę zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w aktywach oraz zobowiązaniach na dzień rozpoczęcia okresu leasingu. Wartość aktywów oraz zobowiązań określana jest na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane według takich samych zasad, jak stosowane do własnych aktywów. W sytuacji jednak, gdy brak jest wystarczającej pewności, że spółka uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, wówczas dany składnik jest amortyzowany przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu ujmowane są jako koszty w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, metodą liniową, przez okres trwania leasingu.

Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Corocznemu testowi na utratę wartości podlegają następujące składniki aktywów:

- wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz
- wartości niematerialne, które jeszcze nie są użytkowane.

W odniesieniu do pozostałych składników wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych dokonywana jest coroczna ocena, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości. W razie stwierdzenia, że jakieś zdarzenia lub

okoliczności mogą wskazywać na trudność w odzyskaniu wartości bilansowej danego składnika aktywów, przeprowadzany jest test na utratę wartości.

Dla potrzeb przeprowadzenia testu na utratę wartości aktywa grupowane są na najniższym poziomie, na jakim generują przepływy pieniężne niezależnie od innych aktywów lub grup aktywów (tzw. ośrodki wypracowujące przepływy pieniężne). Składniki aktywów samodzielnie generujące przepływy pieniężne testowane są indywidualnie.

Jeżeli wartość bilansowa przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną aktywów bądź ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których aktywa te należą, wówczas wartość bilansowa jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna odpowiada wyższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej. Przy ustalaniu wartości użytkowej, szacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka związanego z danym składnikiem aktywów.

Nieruchomości inwestycyjne

Pozycja nie występuje.

Instrumenty finansowe

Instrumentem finansowym jest każda umowa, która skutkuje powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i jednocześnie zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron.

Składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe jest wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, gdy spółka staje się stroną umowy tego instrumentu. Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych ujmuje się na dzień zawarcia transakcji.

Składnik aktywów finansowych wyłącza się ze sprawozdania z sytuacji finansowej w przypadku, gdy wynikające z zawartej umowy prawa do korzyści ekonomicznych i ryzyka z niej wynikające zostały zrealizowane, wygasły lub spółka się ich zrzekła.

Na dzień nabycia aktywa i zobowiązania finansowe spółka wycenia w wartości godziwej, czyli najczęściej według wartości godziwej uiszczonej zapłaty w przypadku składnika aktywów lub spodziewanej do otrzymanej kwoty, w przypadku zobowiązania. Koszty transakcji spółka włącza do wartości początkowej wyceny wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych, poza kategorią aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej poprzez sprawozdanie z całkowitych dochodów.

Na dzień bilansowy aktywa oraz zobowiązania finansowe wyceniane są według zasad przedstawionych poniżej.

Aktywa finansowe

Dla celów wyceny, po początkowym ujęciu, aktywa finansowe inne niż instrumenty pochodne zabezpieczające spółka klasyfikuje z podziałem na:

- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej w sprawozdaniu z całkowitych dochodów,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności oraz
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Kategorie te określają zasady wyceny na dzień bilansowy oraz ujęcie w sprawozdaniu z całkowitych dochodów lub w innych całkowitych dochodach. Zyski lub straty ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów prezentowane są jako przychody i koszty finansowe lub jako pozostałe przychody i koszty operacyjne.

Wszystkie aktywa finansowe, za wyjątkiem wycenianych w wartości godziwej przez sprawozdanie z całkowitych dochodów, podlegają ocenie na każdy dzień bilansowy ze względu na wystąpienie przesłanek utraty ich wartości. Składnik aktywów finansowych podlega odpisom aktualizującym, jeżeli istnieją obiektywne dowody świadczące o utracie jego wartości. Przesłanki utraty wartości analizowane są dla każdej kategorii aktywów finansowych odrębnie, co zostało zaprezentowane poniżej.

Należności krótkoterminowe to ogół należności z tytułu dostaw i usług oraz całość lub część należności z innych tytułów, niezaliczonych do aktywów finansowych, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Do należności krótkoterminowych spółka nie stosuje zasad naliczania utraty wartości pieniądza w czasie.

Należności na dzień bilansowy wykazuje się w kwocie wymagającej zapłaty z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny, w wartości netto - po uwzględnieniu odpisów aktualizujących należności.

Na należności zagrożone, które ze znaczącym prawdopodobieństwem nie zostaną uregulowane, po uwzględnieniu posiadanych zabezpieczeń, spółka dokonuje odpisu aktualizacyjnego, stosując poniższe zasady:

Na należności nieuregulowane w ciągu 180 dni od terminu płatności dokonuje się odpisu aktualizacyjnego w kwocie 100% należności, o ile nie istnieją przesłanki, które uzasadniają zwłokę w zapłacie.

Odpisów aktualizacyjnych dokonuje się także w kwocie 100% należności w przypadku złożenia przez dłużnika lub osobę trzecią wniosku o otwarcie postępowania upadłościowego.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których spółka ma zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności, z wyłączeniem aktywów zaklasyfikowanych do pożyczek i należności.

W tej kategorii spółka ujmuje obligacje i inne papiery dłużne utrzymywane do terminu wymagalności, wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Pozostałych aktywów finansowych”.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Jeżeli występują dowody wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności (np. ocena zdolności kredytowej spółek emitujących obligacje), aktywa wyceniane są w wartości bieżącej szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości bilansowej inwestycji, łącznie z odpisami aktualizującymi z tytułu utraty wartości, ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub nie kwalifikują się do żadnej z powyższych kategorii aktywów finansowych.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne zabezpieczające, wykazywane są w następujących pozycjach sprawozdania z sytuacji finansowej:

- kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne,
- leasing,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania oraz
- pochodne instrumenty finansowe.

Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu lub wyznaczonych jako wycenianych w wartości godziwej przez sprawozdanie z całkowitych dochodów. Do kategorii zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez sprawozdanie z całkowitych dochodów spółka zalicza instrumenty pochodne inne niż instrumenty zabezpieczające. Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług wyceniane są w wartości wymagającej zapłaty ze względu na nieznaczące efekty dyskonta.

Zyski i straty z wyceny zobowiązań finansowych ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, w działalności finansowej.

Rachunkowość zabezpieczeń

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń

Zapasy

Zapasy są to rzeczowe aktywa obrotowe obejmujące materiały nabyte w celu zużycia na potrzeby własne, wytworzone lub przetworzone przez jednostkę produkty gotowe (wyroby i usługi) zdadne do sprzedaży lub w toku produkcji, półprodukty oraz towary nabyte w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym.

Przychody na magazyn wycenia się w cenach zakupu powiększonych o koszty nabycia, transportu itp. Rozchody materiałów w magazynach wycenia się w oparciu o średnioważone ceny zakupu - przyjęcia.

Materiały, półfabrykaty i wyroby gotowe podlegają ewidencji ilościowo - wartościowej. Ich wycena i zaliczenie w koszty w momencie zużycia lub wydania do sprzedaży opiera się na średnioważonej cenie zakupu lub średnioważonym koszcie wytworzenia. Wycena dokonywana jest automatycznie w module IMPULS - gospodarka magazynowa. Korekty stanów ewidencyjnych z rzeczywistymi dokonuje się w drodze spisów z natury, przeprowadzanych w sposób ciągły dla materiałów, półfabrykatów i wyrobów gotowych oraz na koniec każdego roku dla produkcji w toku.

Zapasy wyrobów gotowych wycenia się dla każdego zlecenia produkcyjnego oddzielnie w oparciu o zaewidencjonowane poniesione koszty bezpośrednie, powiększone o rozliczone koszty wydziałowe i ogólnozakładowe związane z procesami produkcyjnymi oraz odpisy amortyzacyjne prac rozwojowych.

Produkcję w toku wycenia się wg poniesionych kosztów bezpośrednich powiększonych o rozliczone koszty wydziałowe i ogólnozakładowe związane z procesami produkcyjnymi.

Usługi pozostające jako produkcja w toku oraz odpowiednio półfabrykaty służące zleceniom usługowym ujmują się jako usługi w trakcie realizacji. Zasady wyceny ustala się jak dla innych zapasów wyrobów gotowych i produkcji w toku.

Wycena wszystkich zapasów na dzień bilansowy uwzględnia tworzone odpisy aktualizujące na asortyment, który nie wykazuje ruchu lub jest nadmierny i trudno zbywalny oraz w razie stwierdzenia trwałej utraty wartości.

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia / kosztu wytworzenia oraz wartości netto możliwej do uzyskania.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują gotówkę w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty płatne na żądanie oraz krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności (do 3 miesięcy), łatwo wymienialne na gotówkę, dla których ryzyko zmiany wartości jest nieznaczne.

Aktywa trwale zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Pozycja nie występuje.

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

W pozycji tej ujmują się, w celu zapewnienia współmierności kosztów i przychodów, poniesione w danym okresie wydatki, które dotyczą przychodów następnego okresu i wtedy staną się kosztami. Do kosztów tych zalicza się między innymi: opłacone z góry czynsze, ubezpieczenia, prenumeraty, koszty przygotowania nowej produkcji.

Kapitał własny

Kapitał podstawowy (akcyjny) jest wykazywany w wartości nominalnej zgodnie ze statutem spółki oraz wpisem do rejestru handlowego.

Kapitał zapasowy ujęty jest w wartości nominalnej i tworzy się go obligatoryjnie z odpisów z zysku spółki w wysokości nie mniejszej niż 8% zysku netto za rok obrotowy zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia. Kapitał zapasowy jest wykorzystywany zgodnie ze statutem spółki.

W związku z przejściem na stosowanie MSSF przy sporządzaniu sprawozdań finansowych, skutki finansowe odmiennej polityki rachunkowości odnoszone są na kapitał (fundusz) własny i wykazywane jako niepodzielony zysk (strata) z lat ubiegłych.

Płatność w formie akcji ujmowana jest w odrębnej kategorii kapitału własnego, która po zarejestrowaniu w rejestrze sądowym przenoszona jest odpowiednio na kapitał akcyjny i zapasowy. Pozycja nie występuje.

Pozostałe kapitały rezerwowe są tworzone zgodnie z uchwałami Walnego Zgromadzenia oraz statutem spółki.

Zysk (strata) z lat ubiegłych jest to zgodny z uchwałą Walnego Zgromadzenia niepodzielony zysk lub niepokryta strata netto.

Świadczenia pracownicze

Wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązania i rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują następujące tytuły:

- krótkoterminowe świadczenia pracownicze z tytułu wynagrodzeń (wraz z premiami) oraz składki na ubezpieczenia społeczne,
- rezerwy na niewykorzystane urlopy oraz
- inne długoterminowe świadczenia pracownicze, do których zalicza się odprawy emerytalne.

Rezerwy, zobowiązania i aktywa warunkowe

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Termin poniesienia oraz kwota wymagająca uregulowania może być niepewna.

Rezerwy są to odpisy na przewidywane zobowiązania związane z możliwymi do poniesienia kosztami, których termin poniesienia lub kwota nie są pewne. Tworzy się je na przypadające na dany okres, ale jeszcze nieponiesione koszty uwzględniając znane ryzyko, grożące straty oraz skutki innych zdarzeń w uzasadnionej wiarygodnie oszacowanej wysokości. Są to w szczególności rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego od osób prawnych, rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne oraz pozostałe rezerwy na zobowiązania.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego spółka oblicza od dodatnich różnic przejściowych między wartością bilansową i podatkową aktywów i pasywów przy zastosowaniu stawek podatkowych z okresu rozwiązania rezerwy z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny.

Zobowiązania to wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki.

Zobowiązania krótkoterminowe to ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub ta część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zobowiązania długoterminowe to zobowiązania nie zaliczone do krótkoterminowych.

Fundusze Specjalne

Fundusze specjalne to zarezerwowane na ściśle określone cele i zarządzane przez jednostkę środki, pochodzące głównie z obciążeń kosztów jednostki i podziału zysku, nie zaliczane do kapitału własnego. Spółka od 2009 roku nie tworzy funduszy celowych, w tym Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Zysk netto

Wykazywany jest zysk lub strata netto w kwocie wykazanej w sprawozdaniu z całkowitych dochodów za dany rok obrotowy.

Rozliczenia międzyokresowe

Do rozliczeń międzyokresowych zalicza się zweryfikowaną wartość już otrzymanych aktywów, które staną się przychodem dopiero w przyszłych okresach. W pozycji pozostałe rozliczenia znajdują się głównie rzeczywiste otrzymane dotacje, subwencje i dopłaty przeznaczone na nabycie lub wytworzenie środków trwałych oraz wykonanie prac rozwojowych. W pozycji tej jednostka wykazuje również dotacje otrzymane na składniki aktywów rozliczanych w czasie ze względu na kwotę i okres, w jakim mają one być wykorzystywane. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej dotacje wykazywane są po pomniejszeniu o odpisy dokonywane równolegle do amortyzacji.

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

Sprawozdanie z całkowitych dochodów jest sporządzane w wersji kalkulacyjnej.

Sprzedaż towarów i produktów

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów są wykazywane w wartości netto, po pomniejszeniu o rabaty, opusty oraz należny podatek VAT.

Przychody ze sprzedaży towarów i produktów ujmowane są, jeżeli spełnione zostały następujące warunki:

- spółka przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do dóbr, warunek uznaje się za spełniony z chwilą bezspornego dostarczenia towarów lub produktów do odbiorcy,
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- istnieje prawdopodobieństwo, że spółka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz
- koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

Koszty operacyjne

Koszty operacyjne są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów. Koszty i straty - rozumie się przez to uprawdopodobnione zmniejszenia w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów, albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków przez udziałowców lub właścicieli.

Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów ustalane są w sposób współmierny do przychodów z działalności podstawowej i ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w wersji kalkulacyjnej metodą bezpośrednią. Koszty grupowane są równolegle w układzie rodzajowym, z jednoczesnym zapisem na miejsca powstawania kosztów w układzie kalkulacyjnym.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Ujmuje się tu powtarzalne przychody i koszty tylko pośrednio związane ze zwykłą działalnością, i dotyczące zwłaszcza czynności, które nie stanowią właściwego przedmiotu działalności, związane ze zbyciem i likwidacją aktywów trwałych, jak również aktualizacją

wartości aktywów trwałych i zapasów oraz należności, przekazaniem bądź otrzymaniem nieodpłatnie aktywów oraz środków pieniężnych, karami, odszkodowaniami i innymi.

Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe są to korzyści uzyskiwane z posiadania, pożyczania lub sprzedaży aktywów finansowych oraz pobierane opłaty za pożyczenie od osób trzecich środków pieniężnych, co powoduje powstanie zobowiązań finansowych, jak również skutki utraty wartości aktywów finansowych. Ujmuje się tu należne, dotyczące danego roku obrotowego przychody i koszty z operacji finansowych.

Koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są w koszty okresów, w jakich zostały poniesione w zakresie środków pozyskiwanych na finansowanie bieżącej działalności. W zakresie, w jakim finansowane są środki trwałe w budowie i inwestycje, koszty finansowania rozliczane są jako koszty budowy lub prowadzenia inwestycji za cały okres realizacji procesu inwestycyjnego. Po dacie uznanej za datę gotowości środka trwałego lub zakończenia procesu inwestycyjnego koszty związane z obsługą kredytu obciążają koszty okresu, w którym zostały poniesione. Odpowiednio postępuje się z innymi kosztami związanymi z pozyskiwaniem środków finansowych.

Inne

Spółka stara się wykorzystywać dostępne programy pomocowe i korzysta z krajowych środków publicznych oraz ze wsparcia w ramach unijnych programów pomocowych i strukturalnych. W ramach ewidencjonowania programów pomocowych do rozliczania w czasie otrzymywanych środków ustala się szczególnie znakowanie zapisów księgowych.

Spółka prowadzi działalność w Świdnickiej Podstrefie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, wobec czego zachodzi konieczność regularnego ustalania kwoty dochodu korzystającego ze zwolnienia podatkowego. Zasady rozliczania dochodu zwolnionego określa szczególna procedura. Spółka dokonuje rozliczenia strefowego na kontach zespołu 9.

Podatek dochodowy (wraz z podatkiem odroczonym)

Na obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego składają się: podatek dochodowy bieżący oraz odroczony, który nie został ujęty w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) brutto w związku z czasowym przesunięciem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów do innych okresów oraz wyłączeniem pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania. Spółka Sonel nie ujmuje podatku odroczonego od różnic związanych z kategoriami bilansowymi, które służą realizacji produkcji wytworzonej na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej, korzystającej ze zwolnienia z podatku.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe. Nie ujmuje się aktywów ani rezerwy, jeśli różnica przejściowa wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań w transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych oraz która w czasie jej wystąpienia nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy. Nie ujmuje się rezerwy na podatek odroczony od wartości firmy, która nie podlega amortyzacji na gruncie przepisów podatkowych.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub rezerwa rozliczona, przyjmując za podstawę przepisy prawne obowiązujące na dzień bilansowy.

Spółka zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości nie rozpoznaje aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z przyszłych ulg podatkowych.

Spółka nie rozpoznaje podatku odroczonego z tytułu takich różnic przejściowych, które związane są z działalnością podstawową, z uwagi na fakt pozostawania i wytwarzania produktów na terenie specjalnej strefy ekonomicznej. Produkcja utworzona na terenie strefy jest objęta zwolnieniem z podatku dochodowego od osób prawnych.

Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku, gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części następuje jego odpis.

Subiektywne oceny Zarządu oraz niepewność szacunków

Przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Zarząd spółki kieruje się osądem przy dokonywaniu licznych szacunków i założeń, które mają wpływ na stosowane zasady rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów oraz kosztów. Faktycznie zrealizowane wartości mogą różnić się od szacowanych przez Zarząd.

Korekty błędów oraz zmiana zasad rachunkowości

W 2017 roku odmiennie zaprezentowano stan zaliczek na dostawy. Ujęto je w należnościach, podczas gdy we wcześniejszych sprawozdaniach prezentowano je jako składnik zapasów.

Podobnie wartości niematerialne nieoddane do użytkowania prezentowano w majątku trwałym w budowie. W niniejszym sprawozdaniu ujęto je w wartościach niematerialnych.

Skrócone sprawozdanie z sytuacji finansowej (aktywa)	w tysiącach złotych			w tysiącach złotych		
	2016 jest po zmianach	2016 było przed zmianami	2016 zmiany	01.01.2016 jest po zmianach	01.01.2016 było przed zmianami	01.01.2016 zmiany
I. Aktywa trwałe	43 189	43 189	0	43 788	43 788	0
1. Wartości niematerialne	17 137	16 502	635	16 035	16 035	0
2. Rzeczowe aktywa trwałe	24 001	24 636	-635	25 055	25 055	0
II. Aktywa obrotowe	45 512	45 512	0	43 507	43 507	0
1. Zapasy	23 238	23 491	-253	17 688	18 005	-317
2. Należności krótkoterminowe	13 237	12 984	253	11 330	11 013	317
2.2. Od pozostałych jednostek	12 228	11 975	253	11 033	10 716	317
A k t y w a r a z e m	88 701	88 701	0	87 295	87 295	0

W rachunku wyników dokonano zmiany prezentacji aktualizacji składników aktywów niefinansowych jako osobna pozycja.

Skrócone sprawozdanie z całkowitych dochodów (rachunek zysków i strat) (wariant kalkulacyjny)	w tysiącach złotych		
	2016 jest po zmianach	2016 było przed zmianami	2016 zmiany
VII. Pozostałe przychody operacyjne	2 165	2 165	0
3. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	886	0	886
4. Inne przychody operacyjne	189	1 075	-886

Poniższe zmiany rachunku przepływów wynikają z powyższych zmian prezentacyjnych.

Dodatkowo w 2017 roku zrezygnowano z prezentacji różnicy w rachunku przepływów, pomiędzy podatkiem dochodowym zapłaconym a naliczonym uznając, że korekta ta jest ujęta w zmianie stanu zobowiązań.

Skrócone sprawozdanie z przepływów pieniężnych (metoda pośrednia)	w tysiącach złotych		
	2016 jest po zmianach	2016 było przed zmianami	2016 zmiany
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
II. Korekty razem	362	362	0
5. Podatek dochodowy naliczony	0	719	-719
6. Podatek dochodowy zapłacony	0	-882	882
8. Zmiana stanu zapasów	-5 549	-5 485	-64
9. Zmiana stanu należności	-1 909	-1 973	64
10. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	2 295	2 458	-163
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II) - metoda pośrednia	8 866	8 866	0

7. SEGMENTY OPERACYJNE

Emitent uznaje, że prowadzi działalność względnie jednorodną i nie można mówić o segmentacji działalności. Poszczególne sfery działalności wzajemnie się przenikają, są realizowane na tej samej bazie produkcyjnej, dla potrzeb realizacji zadań zaopatrzenie jest dokonywane u tych samych dostawców, zdarza się że jeden odbiorca realizuje zamówienia w różnych obszarach ofertowanych przez Emitenta.

Podobnie Emitent nie jest w stanie wydzielić majątku służącego poszczególnym sferom funkcjonowania z uwagi na fakt, że się wzajemnie przenikają i produkcja w obu obszarach jest realizowana na tym samym parku maszynowym, za pomocą tych samych pracowników.

Nie można wydzielić kierownictwa oraz załogi w zakresie realizacji zleceń na potrzeby produkcji usługowej i na potrzeby produkcji własnych wyrobów.

Wyniki obu podstawowych sfer działalności są regularnie analizowane, ale struktura przychodów, dochodów i inne informacje wyróżniające obie sfery działalności nie są podstawą do podejmowania znaczących decyzji o alokacji zasobów, ponieważ firma realizuje sprzedaż usług na bazie majątku służącego realizacji produkcji własnej- mierników, w celu optymalizacji jego wykorzystania.

Informacje dotyczące produktów i usług

Emitent realizuje przychody w dwóch podstawowych sferach działalności: w ramach produkcji wyrobów metrologicznych, akcesoriów i innych związanych z branżą miernictwa, oraz w ramach usługowego montażu elementów elektronicznych.

Struktura sprzedaży kształtuje się następująco:

Struktura sprzedaży wyrobów i usług	2016 ROK	Struktura wartościowa 2016	2017 ROK	Struktura wartościowa 2017	Dynamika
	dane w tys. złotych		dane w tys. złotych		2017/2016
Sfera związana z miernikami	48 726,8	61,4%	52 451,1	61,6%	107,6%
Montaż usługowy	30 623,1	38,6%	32 636,6	38,4%	106,6%
RAZEM	79 349,9	100,0%	85 087,6	100,0%	107,2%

Dynamika sprzedaży w obu strefach oferowanych przez emitenta jest zbliżona. Wynika to z równomiernego rozwoju sprzedaży w trzech aspektach: oferty produktowej mierników, rozwoju eksportu oraz zwiększonej aktywności polskich odbiorców w końcówce 2017 roku a także ze wzrostu aktywności emitenta w zakresie oferowania montażu usługowego.

W 2016 i 2017 roku, w związku z wykonywaniem kontraktu w zakresie montażu zlecieniowego, do podmiotów z grupy Lincoln, zrealizowano produkcję dwóch podobnych konstrukcyjnie podzespołów, dla których udział w sprzedaży 2017 roku wyniósł odpowiednio 18,2 % i 5,0% (łącznie 23,2 %), sprzedaży Emitenta. W 2016 roku było to odpowiednio 19,0 % oraz również 5,0 % co stanowiło razem 24,0 %.

Struktura sprzedaży	2016 ROK	Struktura wartościowa 2016	2017 ROK	Struktura wartościowa 2017	Dynamika
	dane w tys. złotych		dane w tys. złotych		2017/2016
Projekt ALX	15 088,9	19,0%	15 480,4	18,2%	102,6%
Projekt APL	3 936,5	5,0%	4 246,4	5,0%	107,9%
Inne	60 324,6	76,0%	65 360,8	76,8%	108,3%
RAZEM	79 349,9	100,0%	85 087,6	100,0%	107,2%

Informacje dotyczące głównych klientów

W 2016 i 2017 roku struktura sprzedaży według kontrahentów nie uległa znaczącej zmianie. Największa część sprzedaży – w 2017 roku przeszła 35,8 % - została ułożona do kontrahentów z grupy Lincoln. Odnotowano wzrost na poziomie 4,2 %. Do tej grupy odbiorców Sonel S.A. sprzedaje podzespoły wykonywane na zlecenie i według technologii zamawiającego. W 2016 roku zrealizowano do tej grupy około 36,8 % sprzedaży.

Struktura sprzedaży wg kontrahentów	2016 ROK	Struktura wartościowa 2016	2017 ROK	Struktura wartościowa 2017	Dynamika
	dane w tys. złotych		dane w tys. złotych		2017/2016
Grupa Lincoln	29 238,0	36,8%	30 458,7	35,8%	104,2%
Inne	50 111,9	63,2%	54 628,9	64,2%	109,0%
RAZEM	79 349,9	100,0%	85 087,6	100,0%	107,2%

Oprócz sprzedaży do głównego odbiorcy - firmy Lincoln z Luxemburga, drugim znaczącym odbiorcą jest krajowa spółka z tej grupy – Lincoln Bester z Bielawy. Dopiero na trzeciej pozycji pod względem wolumenu sprzedaży znajduje się największy krajowy odbiorca mierników. Udział tego podmiotu w sprzedaży Sonel S.A. stanowi 6,7 % i wyniósł 5.703,9 tysięcy złotych i był w 2017 roku nieznacznie wyższy niż w 2016 roku. Kolejnym kontrahentem, którego udział w sprzedaży mierników jest istotny dla Emitenta to podmiot z Rosji. Sprzedaż do tego odbiorcy utrzymała się na poziomie roku 2016 osiągając 5,6 % udziału w sprzedaży ogółem (6,1 % w sprzedaży 2016 roku), i wyniosła za 2017 rok 4.805,7 tysiąca złotych wobec 4.873,6 tysięcy złotych za 2016 rok.

Struktura sprzedaży według kontrahentów	2016 ROK	Struktura wartościowa 2016	2017 ROK	Struktura wartościowa 2017	Dynamika
	dane w tys. złotych		dane w tys. złotych		2017/2016
Lincoln Electric Luxembourg S.ar.l.	19 024,6	24,0%	19 726,8	23,2%	103,7%
Lincoln Electric Bester Sp. z o. o.	10 177,8	12,8%	10 694,1	12,6%	105,1%
Pozostali	50 147,5	63,2%	54 666,7	64,2%	109,0%
RAZEM	79 349,9	100,0%	85 087,6	100,0%	107,2%

Informacje dotyczące obszarów geograficznych

Sonel prowadzi sprzedaż na całym świecie. Jednak kluczowe rynki zbytu to rynek polski z 49,7 % udziału w sprzedaży 2017 roku, eksport z udziałem 41,6 % oraz kraje Unii Europejskiej z udziałem nieprzekraczającym 9 %.

Nie można wyodrębnić parametrów wspólnych dla żadnej grupy geograficznej odbiorców. Gospodarki tych krajów różnią się potencjałem oraz rozwojem kultury energetycznej. Od kilku lat roku pojawiła się wyjątkowa wysoka sprzedaż eksportowa do jednego odbiorcy zagranicznego spółki Lincoln Electric Luxembourg S.ar.l. Wysoka sprzedaż do podmiotów z grupy Lincoln utrzymuje się od lipca 2014 roku.

W 2016 i 2017 obszary sprzedaży pod względem lokalizacji geograficznej były następujące (dane w złotych):

Struktura sprzedaży według regionów geograficznych	2016 ROK	Struktura wartościowa 2016	2017 ROK	Struktura wartościowa 2017	Dynamika 2017/2016
	dane w tys. złotych		dane w tys. złotych		
Polska	38 670,0	48,7%	42 278,0	49,7%	109,3%
Pozostałe rynki eksportowe	34 517,8	43,5%	35 421,6	41,6%	102,6%
Unia	6 162,1	7,8%	7 388,0	8,7%	119,9%
RAZEM	79 349,9	100,0%	85 087,6	100,0%	107,2%

Dla Emitenta istotnym aspektem analizy obszarów geograficznych, w których lokuje się sprzedaż jest analiza rozkładu sprzedaży mierników według rejonów geograficznych. Wobec czego należy analizować strukturę sprzedaży według obszarów geograficznych w podziale na sprzedaż związaną z miernikami i z działalnością usługową.

Struktura geograficzna	2016 ROK		2017 ROK		Dynamika
Obszar sprzedaży	dane w tys. złotych	Struktura wartościowa 2016	dane w tys. złotych	Struktura wartościowa 2017	2017/2016
Mierniki i sprzedaż związana	48 726,8	61,4%	52 451,1	61,6%	107,6%
Kraj	27 547,4	34,7%	30 474,0	35,8%	110,6%
Rynki eksportowe	15 457,6	19,5%	15 657,1	18,4%	101,3%
Unia Europejska	5 721,8	7,2%	6 320,0	7,4%	110,5%
Usługi	30 623,2	38,6%	32 636,6	38,4%	106,6%
Kraj	11 122,6	14,0%	11 804,0	13,9%	106,1%
Rynki eksportowe	19 060,2	24,0%	19 764,6	23,2%	103,7%
Unia Europejska	440,3	0,6%	1 068,0	1,3%	242,6%
RAZEM	79 349,9	100,0%	85 087,6	100,0%	107,2%

Najważniejszym aspektem analizy jest podział i struktura sprzedaży oferty związanej z produkcją mierników i produktami związanymi z tą strefą działalności.

W tym obszarze, w strukturze sprzedaży dominuje rynek krajowy, który wygenerował za 2017 rok, 35,8 % produkcji sprzedanej i wartość 30.474,0 tysiąca złotych. W 2017 roku sprzedaż do odbiorców krajowych wyniosła o 10,6 % więcej niż w 2016 roku.

Sprzedaż eksportowa, w tym obszarze wzrosła o 1,3 % osiągając wynik 15.657,1 tysięcy złotych, co jest wynikiem na poziomie 2016 roku kiedy sprzedano 15.457,6 tysięcy złotych. Założony w strategii Spółki program aktywizacji sprzedaży eksportowej nie przyniósł więc dla tego obszaru oczekiwanych korzyści. Wyższą dynamiką wykazał się rynek Unii Europejskiej, gdzie przyrost sprzedaży sięgnął 10,5 %.

Sonel w 2017 ulokował sprzedaż w 83 krajach na całym świecie. W 2016 roku dokonano sprzedaży do 85 krajów. Największe rynki eksportowe to Luxemburg (montaż na zlecenie), a w zakresie sprzedaży wyrobów to w kolejności wolumenu takie państwa jak: Rosja, Hiszpania, Austria, Australia, Chiny, Indie, Niemcy, Argentyna, Nowa Zelandia, Holandia i Wietnam.

W ramach takich sfer działalności można wydzielić należności z tytułu realizacji zleceń usługowych, ale nie można rozliczyć odpowiedniej struktury zobowiązań.

Sprzedaż usług nie generuje znaczących działań marketingowych oraz dużej aktywności przedstawicieli handlowych. Pomimo wysokiego wolumenu sprzedaży produkcji usługowej podział geograficzny nie jest istotnym elementem podlegającym szczególnej obserwacji. Spółka intensyfikuje prace w tym zakresie. Wysoki poziom zamówień usługowych determinuje optymalizację procesu produkcyjnego, pozwala aktualizować doświadczenia i korzystać z efektu skali.

8. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

8.1. Wartości niematerialne	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie	9 970	13 256
b) wartość firmy	0	0
c) niezakończone wartości niematerialne wytwarzane we własnym zakresie	7 978	3 082
d) koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:	1 123	799
- oprogramowanie komputerowe	498	223
e) inne wartości niematerialne	0	0
f) zaliczki na wartości niematerialne	0	0
Wartości niematerialne, razem	19 071	17 137

8.2. Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) - 2017	w tysiącach złotych					Wartości niematerialne i prawne, razem
	a	b	c	d	koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:	
	wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie	wartość firmy	niezakończone wartości niematerialne wytwarzane we własnym zakresie		oprogramowanie komputerowe	
wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	35 332	0	3 082	3 264	2 289	41 678
- korekty z tytułu MSSF/MSR	0	0	0	0	0	0
a) wartość brutto wartości niematerialnych po korektach MSSF/MSR na początek okresu	35 332	0	3 082	3 264	2 289	41 678
b) zwiększenia (z tytułu)	1 050	0	5 999	417	310	7 466
- zakup	0	0	1 020	315	310	1 335
- pozostałe zwiększenia	1 050	0	4 979	102	0	6 131
c) zmniejszenia (z tytułu)	0	0	1 102	176	58	1 278
- zakończenie prac rozwojowych	0	0	1 050	0	0	1 050
- pozostałe zmniejszenia	0	0	52	176	58	228
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	36 382	0	7 978	3 506	2 540	47 866
skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	21 840	0	0	2 465	2 066	24 305
- korekty z tytułu MSSF/MSR	0	0	0	0	0	0
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) po korektach MSSF/MSR na początek okresu	21 840	0	0	2 465	2 066	24 305
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	4 336	0	0	-82	-24	4 254
- planowanych odpisów	4 336	0	0	83	34	4 419
- zmniejszenia	0	0	0	165	58	165
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	26 176	0	0	2 383	2 042	28 559
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0	0
- zwiększenia	0	0	0	0	0	0
- zmniejszenia	0	0	0	0	0	0
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	236	0	0	0	0	236
j) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	9 970	0	7 978	1 123	498	19 071

8.2. Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) - 2016	w tysiącach złotych					
	a	b	c	d	koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym: oprogramowanie komputerowe	Wartości niematerialne i prawne, razem
	wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie	wartość firmy	niezakończone wartości niematerialne wytwarzane we własnym zakresie			
wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	31 725	0	6 277	2 570	2 143	40 572
- korekty z tytułu MSSF/MSR	0	0	0	0	0	0
a) wartość brutto wartości niematerialnych po korektach MSSF/MSR na początek okresu	31 725	0	6 277	2 570	2 143	40 572
b) zwiększenia (z tytułu)	7 343	0	4 148	716	168	12 207
- zakup	0	0	516	716	168	1 232
- pozostałe zwiększenia	7 343	0	3 632	0	0	10 975
c) zmniejszenia (z tytułu)	3 736	0	7 343	22	22	11 101
- zakończenie prac rozwojowych	0	0	7 343	0	0	7 343
- pozostałe zmniejszenia	3 736	0	0	22	22	3 758
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	35 332	0	3 082	3 264	2 289	41 678
skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	22 026	0	0	2 275	1 898	24 301
- korekty z tytułu MSSF/MSR	0	0	0	0	0	0
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) po korektach MSSF/MSR na początek okresu	22 026	0	0	2 275	1 898	24 301
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	-186	0	0	190	168	4
- planowanych odpisów	3 550	0	0	212	190	3 762
- zmniejszenia	3 736	0	0	22	22	3 758
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	21 840	0	0	2 465	2 066	24 305
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0	0
- zwiększenia	0	0	0	0	0	0
- zmniejszenia	0	0	0	0	0	0
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	236	0	0	0	0	236
j) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	13 256	0	3 082	799	223	17 137

8.3. Wartości niematerialne (struktura własnościowa)	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) własne	19 071	17 137
b) używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu, w tym:	0	0
...	0	0
Wartości niematerialne, razem	19 071	17 137

Najistotniejszym składnikiem wartości niematerialnych jest wartość zakończonych prac rozwojowych miernika PQM-707, którego wartość bilansowa na dzień 31.12.2017 r. wynosiła 2 657 tys. złotych. Pozostały okres amortyzacji tego składnika wynosi 6 lat.

W 2016 roku najistotniejszym składnikiem wartości niematerialnych była również wartość zakończonych prac rozwojowych miernika PQM-707, którego wartość bilansowa na dzień 31.12.2016 r. wynosiła 3.100 tys. złotych. Pozostały okres amortyzacji tego składnika wynosił wtedy 7 lat.

Wartości niematerialne nie stanowią zabezpieczenia spłaty zobowiązań.

9. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

9.1. Rzeczowe aktywa trwałe	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) środki trwałe, w tym:	22 131	23 956
- grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	860	860
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	17 985	18 578
- urządzenia techniczne i maszyny	2 084	3 138
- środki transportu	457	644
- inne środki trwałe	745	736
b) środki trwałe w budowie	567	45
c) zaliczki na środki trwałe w budowie	0	0
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	22 698	24 001

9.2. Zmiany środków trwałych (wg grup rodzajowych) - 2017	w tysiącach złotych					Środki trwałe, razem
	grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	
wartość brutto środków trwałych na początek okresu	866	23 541	14 190	1 698	3 327	43 622
- korekty z tytułu MSSF/MSR	0	0	0	0	0	0
a) wartość brutto środków trwałych po korektach MSSF/MSR na początek okresu	866	23 541	14 190	1 698	3 327	43 622
b) zwiększenia (z tytułu)	0	0	121	55	261	437
- nabycia	0	0	100	55	201	356
- przyjęcia ze środków trwałych w budowie	0	0	0	0	60	60
- pozostałe zwiększenia	0	0	21	0	0	21
c) zmniejszenia (z tytułu)	0	0	7	0	0	7
- sprzedaży	0	0	0	0	0	0
- likwidacji	0	0	7	0	0	7
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	866	23 541	14 304	1 753	3 588	44 052
skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	6	4 963	11 052	1 054	2 591	19 666
- korekty z tytułu MSSF/MSR	0	0	0	0	0	0
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) po korektach MSSF/MSR na początek okresu	6	4 963	11 052	1 054	2 591	19 666
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	0	593	1 168	242	252	2 255
- planowanych odpisów	0	593	1 175	242	252	2 262
- zmniejszenia	0	0	7	0	0	7
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	6	5 556	12 220	1 296	2 843	21 921
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0	0
- zwiększenia	0	0	0	0	0	0
- zmniejszenia	0	0	0	0	0	0
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	0	0	0	0	0	0
j) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	860	17 985	2 084	457	745	22 131

9.2. Zmiany środków trwałych (wg grup rodzajowych) - 2016	w tysiącach złotych					Środki trwałe, razem
	grunty (tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	
wartość brutto środków trwałych na początek okresu	866	23 522	13 224	1 942	3 118	42 672
- korekty z tytułu MSSF/MSR	0	0	0	0	0	0
a) wartość brutto środków trwałych po korektach MSSF/MSR na początek okresu	866	23 522	13 224	1 942	3 118	42 672
b) zwiększenia (z tytułu)	0	19	976	0	209	1 204
- nabycia	0	0	908	0	209	1 117
- przyjęcia ze środków trwałych w budowie	0	0	68	0	0	68
- pozostałe zwiększenia	0	19	0	0	0	19
c) zmniejszenia (z tytułu)	0	0	10	244	0	254
- sprzedaży	0	0	6	244	0	250
- likwidacji	0	0	4	0	0	4
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	866	23 541	14 190	1 698	3 327	43 622
skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	6	4 370	9 937	991	2 356	17 660
- korekty z tytułu MSSF/MSR	0	0	0	0	0	0
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) po korektach MSSF/MSR na początek okresu	6	4 370	9 937	991	2 356	17 660
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	0	593	1 115	63	235	2 006
- planowanych odpisów	0	593	1 125	290	235	2 243
- zmniejszenia	0	0	10	227	0	237
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	6	4 963	11 052	1 054	2 591	19 666
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0	0
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	0	0	0	0	0	0
j) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	860	18 578	3 138	644	736	23 956

9.3. Środki trwałe bilansowe (struktura własnościowa)	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) własne	22 094	23 730
b) używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu, w tym:	37	226
Środki trwałe bilansowe, razem	22 131	23 956

Najistotniejszym składnikiem wartości aktywów trwałych jest wartość budynku produkcyjno-biurowego w Świdnicy, którego wartość bilansowa na dzień 31.12.2016 r. wynosiła 16.895 tysięcy złotych, a na dzień 31-12-2017 roku była to kwota 16.360 tysięcy złotych. Pozostały okres amortyzacji tego składnika wynosi 31 lat.

Rzeczowe aktywa trwałe nie stanowią zabezpieczenia spłaty zobowiązań.

10. AKTYWA W LEASINGU

Spółka jako leasingobiorca użytkuje rzeczowe aktywa trwałe na podstawie umów leasingu. Wartość bieżąca przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu leasingu przedstawia się następująco:

10.1. Przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów nieodwołalnego leasingu:	w tysiącach złotych	
	2017	2016
Płatne w okresie do 1 roku	17	120
Płatne w okresie od 1 roku do 5 lat	0	17
Przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów nieodwołalnego leasingu, razem	17	137

Sonel S.A. od 2016 roku użytkuje trzy samochody osobowe na podstawie umowy leasingu, która ma charakter zbliżony do umowy najmu lub leasingu operacyjnego, zawarta jest na okres trzyletni. Zarząd Sonel S.A. ma zamiar odstąpienia od wykupu samochodów po zakończeniu trwania w/w umów. Łączna wartość pojazdów w użytkowanych na podstawie tych umów to 748 tysięcy złotych. Łączne miesięczne raty za tę usługę to kwota około 13 tysięcy złotych.

11. INWESTYCJE DŁUGOTERMINOWE

11.1. Długoterminowe aktywa finansowe	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) w jednostkach zależnych	1 653	983
- udziały lub akcje	591	983
- udzielone pożyczki	1 062	0
Długoterminowe aktywa finansowe, razem	1 653	983

W roku 2013 roku Sonel S.A. został udziałowcem spółki Sonel Instruments India Private Limited z siedzibą w Indiach. Podmiot ten został zarejestrowany w dniu 25.02.2013 r. Sonel S.A. posiada 90% udziałów w kapitale zakładowym spółki. Pozostałe 10% posiada obywatel Indii. Wykazana w sprawozdaniu wartość nabytych udziałów w spółce Sonel Instruments India Private Limited wynosi 385 tysięcy złotych.

W dniu 07-02-2014 r. Sonel S.A. zawiązał z partnerem zagranicznym Holley Metering LTD (obecnie: Holley Group Co., Ltd) z siedzibą w Hangzhou (CN) nowy podmiot gospodarczy - Foxytech Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, z siedzibą w Świdnicy. Kapitał zakładowy spółki wynosił 2.000.000 zł. i dzielił się na 40.000 udziałów po 50 zł. W wyniku zawartej umowy Sonel S.A. posiadał 80 % udziałów, a Holley Metering Ltd. (obecnie: Holley Group Co., Ltd) 20% udziałów w kapitale zakładowym zawiązanej spółki. W dniu 20-08-2016 Sonel S.A. nabył 20 % udziałów za kwotę 120 000 złotych, stając się jednocześnie jedynym udziałowcem Foxytech Spółka z o.o. W dniu 13-04-2017 roku Sonel dokonał dokapitalizowania spółki Foxytech na kwotę 500 000 złotych. Aktualny stan kapitału zakładowego to 2.500.000 złotych.

Jednocześnie z uwagi na brak efektywnej działalności gospodarczej Spółki Foxytech, Zarząd Sonel S.A. zdecydował o dokonaniu w całości odpisu aktualizującego wartość tego podmiotu do poziomu wartości objętych i nabytych kapitałów. Łączna wartość odpisu aktualizacyjnego wyniosła 2.235 tysięcy złotych. Wartość udziałów w Foxytech Spółka z o.o. w bilansie spółki, po dokonaniu tego odpisu wynosi 0.

W dniu 19-09-2016 roku Sonel S.A. nabyła 100 % udziałów w podmiocie o nazwie Sonel Test and Measurement Inc., z siedzibą w Santa Clara, (Kalifornia), w Stanach Zjednoczonych. Wpłacony kapitał to 100.000 dolarów. Cenę nabycia zwiększają koszty związane z organizacją podmiotu. Tak ustalona wartość udziałów w tym podmiocie to kwota 411,5 tysiąca złotych. W 2017 roku dokonano odpisu aktualizacyjnego na połowę wartości tego kapitału. Odpis ten jest wynikiem negatywnej oceny dynamiki rozwoju aktywności biznesowej podmiotu amerykańskiego, w szczególności słabego rozwoju sprzedaży produktów emitenta. W konsekwencji podmiot amerykański poniósł wyższe straty za 2017. Aktualna wartość bilansowa udziałów w tym podmiocie to kwota 205,7 tysięcy złotych.

12. INNE AKTYWA DŁUGOTERMINOWE

12.1. Prawo wieczystego użytkowania gruntów	w tysiącach złotych	
	2017	2016
wartość prawa wieczystego użytkowania gruntów na początek okresu	494	494
a) wartość prawa wieczystego użytkowania gruntów na początek okresu po korektach		
MSSF/MSR na początek okresu	494	494
d) wartość prawa wieczystego użytkowania gruntów na koniec okresu	494	494

Bilansowa wartość nabytego odpłatnie prawa wieczystego użytkowania gruntów została przeszacowana na dzień 01.01.2008 r. przez biegłego rzeczoznawcę.

Sonel S.A. nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych prawa wieczystego użytkowania gruntów, gdyż zakłada, iż okres jego użytkowania jest nieokreślony. Wartość prawa wieczystego użytkowania jest poddawana testom na utratę wartości. W 2017 roku utrata wartości nie nastąpiła.

12.2. Inne rozliczenia międzyokresowe	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	2	13
- opłata za certyfikację	0	8
- inne	2	5
b) pozostałe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	0	0
Inne rozliczenia międzyokresowe, razem	2	13

13. ZAPASY

13.1. Zapasy	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) materiały	11 959	12 040
b) półprodukty i produkty w toku	5 994	5 740
c) produkty gotowe	5 467	5 458
Zapasy, razem	23 420	23 238

13.2. Zmiana stanu odpisów aktualizujących zapasy	w tysiącach złotych	
	2017	2016
Stan na początek okresu	960	1 777
a) zwiększenia (z tytułu)	67	69
- dokonania odpisów aktualizujących zapasy	67	69
b) zmniejszenia (z tytułu)	291	886
- rozwiązania odpisów	291	886
Stan odpisów aktualizujących wartość zapasów na koniec okresu	736	960

Zapasy nie stanowią zabezpieczenia spłaty zobowiązań.

14. NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE

14.1. Należności krótkoterminowe	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) od jednostek powiązanych	559	851
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	559	851
- do 12 miesięcy	559	851
- powyżej 12 miesięcy	0	0
- inne	0	0
- dochodzone na drodze sądowej	0	0
b) należności od pozostałych jednostek	14 777	12 228
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	14 018	11 511
- do 12 miesięcy	14 018	11 511
- powyżej 12 miesięcy	0	0
- z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	744	701
- inne	15	16
- dochodzone na drodze sądowej	0	0
c) należny zwrot podatku dochodowego od osób prawnych	107	158
Należności krótkoterminowe netto, razem	15 443	13 237
d) odpisy aktualizujące wartość należności	2 201	1 257
Należności krótkoterminowe brutto, razem	17 644	14 494

14.2. Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych	w tysiącach złotych	
	2017	2016
Stan na początek okresu	1 257	781
a) zwiększenia (z tytułu)	1 184	581
- dokonania odpisów aktualizujących należności	1 184	581
b) zmniejszenia (z tytułu)	240	105
- rozwiązania odpisów w związku ze spłatą należności	240	105
Stan odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych na koniec okresu	2 201	1 257

14.3. Należności krótkoterminowe brutto (struktura walutowa)	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) w walucie polskiej	7 766	6 007
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	9 878	8 487
b1) wartość w tys.EUR	1 399	977
po przeliczeniu na tys.zł	5 869	4 267
b2) wartość w tys.USD	1 151	1 010
po przeliczeniu na tys.zł	4 008	4 220
b3) wartość w tys.GBP	0	0
po przeliczeniu na tys.zł	1	0
b4) wartość w tys.INR	0	0
po przeliczeniu na tys.zł	0	0
b5) wartość w tys.CNY	0	0
po przeliczeniu na tys.zł	0	0
b6) wartość w tys.AUD	0	0
po przeliczeniu na tys.zł	0	0
b7) wartość w tys.SEK	0	0
po przeliczeniu na tys.zł	0	0
b8) wartość w tys.ILS	0	0
po przeliczeniu na tys.zł	0	0
Należności krótkoterminowe, razem	17 644	14 494

14.4. Należności z tytułu dostaw i usług (brutto) - o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) do 1 miesiąca	6 658	4 657
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	4 038	5 098
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	868	619
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	5	409
e) powyżej 1 roku	0	11
f) należności przeterminowane	5 209	2 825
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (brutto)	16 778	13 619
g) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	2 201	1 257
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (netto)	14 577	12 362

14.5. Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane (brutto) - z podziałem na należności niespłacone w okresie	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) do 1 miesiąca	2 876	1 266
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	410	129
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	372	172
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	453	423
e) powyżej 1 roku	1 098	835
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (brutto)	5 209	2 825
f) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane	2 201	1 257
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (netto)	3 008	1 568

Emitent nie posiada istotnych należności spornych lub należności przeterminowanych powyżej 180 dni, od których nie dokonano odpisów aktualizujących.

Część aktywów spółki stanowią należności krótkoterminowe w kwocie 15 443,5 tysięcy złotych (17,5% aktywów ogółem), z czego większość, czyli 14.018,0 tysięcy złotych, to należności handlowe od pozostałych jednostek. Większość tych należności obejmuje ubezpieczenie w KUKE S.A. Należności krajowe w przeważającej mierze są regulowane terminowo lub z opóźnieniem nieprzekraczającym 30 dni. Już w tym okresie podejmowane są działania windykacyjne. Należności wykazywane są w kwotach wymagających zapłaty. Spółka nie ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej należności zagrożonych, na które utworzono odpis aktualizacyjny.

15. INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE

15.1. Krótkoterminowe aktywa finansowe	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) w jednostkach zależnych	139	0
- udzielone pożyczki	139	0
b) w jednostkach współzależnych	0	0
c) w jednostkach stowarzyszonych	0	0
d) w znaczącym inwestorze	0	0
e) w jednostce dominującej	0	0
f) w pozostałych jednostkach	0	0
g) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	4 620	8 712
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	4 620	8 712
- inne środki pieniężne	0	0
- inne aktywa pieniężne	0	0
Krótkoterminowe aktywa finansowe, razem	4 759	8 712

15.2. Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne (struktura walutowa)	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) w walucie polskiej	3 540	8 269
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	1 080	443
b1) waluta – EUR	244	89
przeliczone na PLN	1 019	395
b2) waluta – USD	18	12
przeliczone na PLN	61	48
b3) waluta – GBP	0	0
przeliczone na PLN	0	0
b4) waluta – RUB	0	0
przeliczone na PLN	0	0
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne, razem	4 620	8 712

16. KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIE MIĘDZYOKRESOWE

16.1. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	381	325
- ubezpieczenia majątkowe	131	123
- opłata za certyfikację wyrobów	8	15
- opłata serwisowa	0	0
- koszty opracowań	0	0
- inne	242	187
b) pozostałe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	0	0
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem	381	325

17. KAPITAŁ WŁASNY**Kapitał zakładowy**

17.1. Kapitał zakładowy (struktura)	2017				
a) wartość nominalna jednej akcji (w złotych)	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
b) seria/emisja	A	B	C	D	E
c) rodzaj akcji	na okaziciela	na okaziciela	pierwotnie imienne, obecnie na okaziciela	na okaziciela	na okaziciela
d) rodzaj uprzywilejowania akcji	zwykłe	zwykłe	zwykłe	zwykłe	zwykłe
e) rodzaj ograniczenia praw do akcji			nie brały udziału w podziale zysku za lata 2006-2009 r., na akcjach było ograniczenie możliwości zbycia do dnia 30-09-2011		
f) liczba akcji (w sztukach)	5 000 000	4 400 000	600 000	450 000	3 550 000
g) wartość serii/emisji wg wartości nominalnej (w tysiącach złotych)	500	440	60	45	355
h) sposób pokrycia kapitału	gotówka	gotówka	gotówka	gotówka	gotówka
i) data rejestracji	01-07-1998	11-12-2006	11-12-2006	08-12-2011	22-07-2008
j) prawo do dywidendy (od daty)	01-07-1998	11-12-2006	01-01-2010	08-12-2011	22-07-2008
k) liczba akcji, razem (w sztukach)					14 000 000
Kapitał zakładowy, razem (w tysiącach złotych)					1 400

Kapitał zapasowy

17.2. Kapitał zapasowy	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	29 404	29 404
b) utworzony ustawowo	3 975	3 975
c) utworzony z podziału zysku	11 066	6 062
d) z dopłat akcjonariuszy / wspólników	0	0
e) inny (wg rodzaju)	0	0
Kapitał zapasowy, razem	44 445	39 441

Pozostałe kapitały rezerwowe

17.3. Pozostałe kapitały rezerwowe (według celu przeznaczenia)	w tysiącach złotych	
	2017	2016
- na finansowanie majątku trwałego i bieżącej działalności	23 642	23 642
- na kapitał zapasowy (agio z tytułu emisji 150 000 akcji w ramach Programu Motywacyjnego)	0	0
Pozostałe kapitały rezerwowe, razem	23 642	23 642

Zysk niepodzielony MSR (z lat ubiegłych)

Zgodnie z Uchwałą ZWZA nr 20 z 30-06-2008 Sonel S.A. wprowadziła do stosowania Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (MSSF/MSR).

Stan zysku (straty) z lat ubiegłych MSR na dzień 31-12-2017 r. wynika z pozostałej – nierozliczonej różnicy pomiędzy zyskiem netto wykazany w sprawozdaniu finansowym za 2008 r. sporządzonym zgodnie z ustawą o rachunkowości a zyskiem netto wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów za 2008 r. sporządzonym zgodnie z MSSF/MSR:

Aktualny stan to kwota 370,7 tysięcy złotych.

18. REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA

18.1. Długoterminowa rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne - zmiana stanu	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) stan na początek okresu	85	68
- rezerwa na świadczenia emerytalne	85	68
b) zwiększenia (z tytułu)	145	30
- rezerwa na świadczenia emerytalne	145	30
c) wykorzystanie (z tytułu)	8	13
- rezerwa na świadczenia emerytalne	8	13
d) rozwiązanie (z tytułu)	0	0
- rezerwa na świadczenia emerytalne	0	0
e) stan na koniec okresu	222	85
- rezerwa na świadczenia emerytalne	222	85

18.2. Krótkoterminowa rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne - zmiana stanu	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) stan na początek okresu	471	415
- rezerwa na urlopy	471	415
b) zwiększenia (z tytułu)	469	376
- rezerwa na urlopy	469	376
c) wykorzystanie (z tytułu)	322	320
- rezerwa na urlopy	322	320
d) rozwiązanie (z tytułu)	0	0
e) stan na koniec okresu	618	471
- rezerwa na urlopy	618	471

18.3. Pozostałe rezerwy długoterminowe - zmiana stanu	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) stan na początek okresu	585	276
- rezerwa na serwis gwarancyjny	585	276
b) zwiększenia (z tytułu)	73	309
- rezerwa na serwis gwarancyjny	73	309
c) wykorzystanie (z tytułu)	0	0
...	0	0
d) rozwiązanie (z tytułu)	54	0
- rezerwa na serwis gwarancyjny	54	0
e) stan na koniec okresu	604	585
- rezerwa na serwis gwarancyjny	604	585

18.4. Pozostałe rezerwy krótkoterminowe - zmiana stanu	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) stan na początek okresu	794	1 624
- rezerwa na premię Zarządu	737	1 365
- rezerwa na premie dla dystrybutorów	57	0
- rezerwa na premię roczną	0	259
b) zwiększenia (z tytułu)	1 959	2 152
- rezerwa na premię Zarządu	550	737
- rezerwa na premie dla dystrybutorów	1 367	1 312
- rezerwa na koszty konferencji	42	103
c) wykorzystanie (z tytułu)	2 090	2 749
- rezerwa na premię Zarządu	737	1 290
- rezerwa na premie dla dystrybutorów	1 311	1 255
- rezerwa na koszty konferencji	42	103
- rezerwa na premię roczną	0	101
d) rozwiązanie (z tytułu)	434	233
- rezerwa na premię Zarządu	434	75
- rezerwa na premię roczną	0	158
e) stan na koniec okresu	229	794
- rezerwa na premię Zarządu	116	737
- rezerwa na premie dla dystrybutorów	113	57

19. ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

19.1. Zobowiązania długoterminowe	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) wobec jednostek zależnych	0	0
b) wobec jednostek współzależnych	0	0
c) wobec jednostek stowarzyszonych	0	0
d) wobec znaczącego inwestora	0	0
e) wobec jednostki dominującej	0	0
f) wobec pozostałych jednostek	0	17
- umowy leasingu finansowego	0	17
Zobowiązania długoterminowe, razem	0	17

19.2. Zobowiązania długoterminowe, o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) powyżej 1 roku do 3 lat	0	17
b) powyżej 3 do 5 lat	0	0
c) powyżej 5 lat	0	0
Zobowiązania długoterminowe, razem	0	17

19.3. Zobowiązania długoterminowe (struktura walutowa)	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) w walucie polskiej	0	17
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	0	0
b1) wartość w tys. EUR	0	0
wartość w tys. zł	0	0
Zobowiązania długoterminowe, razem	0	17

20. ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

20.1. Zobowiązania krótkoterminowe	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) od jednostek powiązanych	5	0
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	5	0
- do 12 miesięcy	5	0
b) wobec jednostek współzależnych	0	0
c) wobec jednostek stowarzyszonych	0	0
d) wobec znaczącego inwestora	0	0
e) wobec jednostki dominującej	0	0
f) wobec pozostałych jednostek	9 386	9 881
- kredyty i pożyczki, w tym:	0	0
- długoterminowe w okresie spłaty	0	0
- z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0
- z tytułu dywidend	0	0
- inne zobowiązania finansowe, w tym:	17	177
- z tytułu wyceny terminowych transakcji walutowych	0	57
- umowy leasingu finansowego	17	120
- z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	0	0
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	6 148	7 186
- do 12 miesięcy	6 148	7 186
- powyżej 12 miesięcy	0	0
- kaucja zatrzymana	0	0
- zaliczki otrzymane na dostawy	133	22
- zobowiązania wekslowe	0	0
- z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	1 820	1 367
- z tytułu wynagrodzeń	1 228	1 097
- inne (wg tytułów)	40	32
- wobec akcjonariuszy z tytułu dywidendy	0	0
- pozostałe	40	32
g) podatek dochodowy od osób prawnych do zapłaty	0	0
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	9 391	9 881

20.2. Zobowiązania krótkoterminowe (struktura walutowa)	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) w walucie polskiej	6 028	5 948
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	3 363	3 933
b1) wartość w tys. EUR	483	532
wartość w tys. zł	2 017	2 356
b2) wartość w tys. USD	385	375
wartość w tys. zł	1 339	1 568
b3) wartość w tys. GBP	1	1
wartość w tys. zł	5	4
b4) wartość w tys. RUB	0	72
wartość w tys. zł	0	5
b5) wartość w tys. CZK	3	0
wartość w tys. zł	0	0
b6) wartość w tys. INR	31	0
wartość w tys. zł	2	0
b7) wartość w tys. THB	2	3
wartość w tys. zł	0	0
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	9 391	9 881

Spółka nie posiada zobowiązań kredytowych. Aktualnie nie występuje zagrożenie niewywiązywania się z takich umów. Zobowiązania handlowe regulowane są na bieżąco. W 2017 roku w związku z wysokim poziomem środków finansowych Emitent uzyskał 38,1 tysiąca złotych z tytułu odsetek od depozytów oraz 51,2 tysiąca złotych odsetek od pożyczek udzielonych podmiotowi z USA.

Koszty finansowe w zakresie zapłaconych odsetek dotyczyły głównie części odsetkowej rat leasingowych.

Na dzień 31.12.2017 roku inne zobowiązania finansowe wynikają z aktywnej umowy leasingowej. Zobowiązanie z tytułu tej umowy, płatne do 31.12.2018 roku to kwota 17,3 tysiąca złotych.

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu wyceny instrumentów pochodnych

Spółka wykorzystuje instrumenty pochodne, by minimalizować ryzyko zmiany kursów walut, w których realizowana jest część transakcji sprzedaży i zakupu.

W 2017 roku zawarto lub były aktywne następujące transakcje służące zabezpieczeniu kursów walutowych (dane w dolarach i złotych):

Zestawienie transakcji zabezpieczających zawartych do dnia bilansowego:

Bank rozliczający	data zawarcia	data rozliczenia	Instrument	ilość waluty	Waluta	kurs zabezpieczenia	kwota rozliczenia
mBank	2016-12-28	2017-02-17	Forward	100 000,00	USD	4,0352	-5 440,00
mBank	2017-02-17	2017-03-22	Forward	100 000,00	USD	4,0365	-15 375,00

Kolejnych transakcji zabezpieczających Spółka nie realizowała

Transakcje zawarte po dniu bilansowym nie wystąpiły.

Spółka nie dokonała przekwalifikowania składników aktywów finansowych, które spowodowałyby zmianę zasad wyceny tych aktywów pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia lub metodą zamortyzowanego kosztu.

Polityka zabezpieczeń w tym zakresie będzie kontynuowana w 2018 roku.

21. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

21.1. Inne rozliczenia międzyokresowe	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	0	0
- długoterminowe (wg tytułów)	0	0
- krótkoterminowe (wg tytułów)	0	0
b) rozliczenia międzyokresowe przychodów	2 260	3 272
- długoterminowe (wg tytułów)	1 591	2 319
- dotacje rozliczane w czasie	1 591	2 319
- krótkoterminowe (wg tytułów)	669	953
- dotacje rozliczane w czasie	669	953
Inne rozliczenia międzyokresowe, razem	2 260	3 272

22. AKTYWA ORAZ REZERWA NA PODATEK ODROZCZONY

22.1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego - zmiana stanu	w tysiącach złotych	
	2017	2016
1. Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, w tym:	561	164
a) odniesionych na wynik finansowy	561	164
2. Zwiększenia	488	561
a) odniesione na wynik finansowy okresu w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	488	561
- aktualizacja wartości należności	418	239
- aktualizacja wartości udziałów w podmiocie zależnym	0	294
- wycena ujemna środków pieniężnych i rozrachunków	70	17
- inne	0	11
3. Zmniejszenia	561	164
a) odniesione na wynik finansowy okresu w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	561	164
- odwrócenia się różnic przejściowych	561	164
4. Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, razem, w tym:	488	561
a) odniesionych na wynik finansowy	488	561
- aktualizacja wartości należności	418	239
- aktualizacja wartości udziałów w podmiocie zależnym	0	294
- wycena ujemna środków pieniężnych i rozrachunków	70	17
- inne	0	11

22.2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego - zmiana stanu	w tysiącach złotych	
	2017	2016
1. Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, w tym:		
a) odniesionej na wynik finansowy	238	248
2. Zwiększenia	224	238
a) odniesione na wynik finansowy okresu z tytułu dodatnich różnic przejściowych (z tytułu)	224	238
- środki trwałe i wieczyste użytkowanie - przecena wg MSSF/MSR	208	219
- wycena dodatnia środków pieniężnych i rozrachunków	16	19
- inne	0	0
3. Zmniejszenia	238	248
a) odniesione na wynik finansowy okresu w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	238	248
- odwrócenia się różnic przejściowych	238	248
4. Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, razem	224	238
a) odniesionej na wynik finansowy	224	238
- środki trwałe i wieczyste użytkowanie - przecena wg MSSF/MSR	208	219
- wycena dodatnia środków pieniężnych i rozrachunków	16	19
- inne	0	0

22.3. Podatek odroczony i wpływ na wynik podatkowy	w tysiącach złotych		
	2017	Zmiana wartości 2017	2016
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	224	-14	238
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	488	-73	561
Wpływ na wynik	0	60	0

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego					
2017	Wartość bilansowa	Wartość podatkowa	Dodatnia różnica przejściowa	Wartość 19%	Utworzono aktywo
Przyczyna różnicy	dane w tysiącach złotych				
aktualizacja prac BR	236	0	236	45	
aktualizacja zapasów	736	0	736	140	
aktualizacja należności	2 201	0	2 201	418	x
aktualizacja pożyczki	1 324	0	1 324	252	
rezerwa na świadczenia emerytalne	222	0	222	42	
rezerwa na urlopy	618	0	618	117	
rezerwa na serwis gwarancyjny	604	0	604	115	
rezerwa na premię Zarządu	116	0	116	22	
rezerwa na premie dla dystrybutorów	113	0	113	22	
niewypłacone umowy zlecenie	61	0	61	12	
niewypłacony ZUS	595	0	595	113	
wycena instrumentów pochodnych	0	0	0	0	x
naliczone odsetki od zobowiązań	0	0	0	0	x
wycena bilansowa środków pieniężnych i rozrachunków	367	0	367	70	x
wartość majątku trwałego	32 889	30 957	1 931	367	
RAZEM	40 081	30 957	9 125	1 735	

2016	Wartość bilansowa	Wartość podatkowa	Dodatnia różnica przejściowa	Wartość 19%	Utworzono aktywo
Przyczyna różnicy	dane w tysiącach złotych				
aktualizacja prac BR	236	0	236	45	
aktualizacja zapasów	960	0	960	182	
aktualizacja należności	1 257	0	1 257	239	x
aktualizacja udziałów w Foxytech sp z o.o.	1 549	0	1 549	294	x
rezerwa na świadczenia emerytalne	85	0	85	16	
rezerwa na urlopy	471	0	471	89	
rezerwa na serwis gwarancyjny	584	0	584	111	
rezerwa na premię Zarządu	737	0	737	140	
rezerwa na premie dla dystrybutorów	57	0	57	11	
niewypłacone umowy zlecenie	74	0	74	14	
niewypłacony ZUS	504	0	504	96	
wycena instrumentów pochodnych	58	0	58	11	x
wycena bilansowa środków pieniężnych i rozrachunków	91	0	91	17	x
wartość majątku trwałego	37 869	35 819	2 050	389	
RAZEM	44 532	35 819	8 713	1 654	

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

2017	Wartość bilansowa	Wartość podatkowa	Dodatnia różnica przejściowa	Wartość podatku	Utworzono rezerwę
Przyczyna różnicy	dane w tysiącach złotych				
zobowiązanie leasingowe	-65	0	-65	-12	
wycena bilansowa środków pieniężnych i rozrachunków	82	0	82	16	x
wartość ST w leasingu	184	0	184	35	
RAZEM	201	0	201	39	

2016	Wartość bilansowa	Wartość podatkowa	Dodatnia różnica przejściowa	Wartość podatku	Utworzono rezerwę
Przyczyna różnicy	dane w tysiącach złotych				
zobowiązanie leasingowe	-137	0	-137	-26	
wycena bilansowa środków pieniężnych i rozrachunków	99	0	99	19	x
wartość ST w leasingu	226	0	226	43	
RAZEM	188	0	188	36	

Emitent rozlicza ulgę strefową. Sonel S.A. zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości nie rozpoznaje aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z przyszłych ulg podatkowych.

23. WARTOŚĆ GODZIWA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowej i wartości godziwej wszystkich instrumentów finansowych spółki.

Klasy instrumentów finansowych	31.12.2017		31.12.2016	
	Wartość godziwa w tysiącach zł	Wartość bilansowa w tysiącach zł	Wartość godziwa w tysiącach zł	Wartość bilansowa w tysiącach zł
Aktywa:				
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	15 443	15 443	13 237	13 237
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4 620	4 620	8 712	8 712
Zobowiązania:				
Leasing	17	17	137	137
Pochodne instrumenty finansowe			57	57
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	9 391	9 391	9 881	9 881

*Pozycja nie obejmuje udziałów i akcji wycenianych w cenie nabycia, ze względu na brak możliwości wiarygodnego określenia wartości godziwej

Szacowanie wartości godziwej

Zgodnie z przyjętymi w roku 2009 zmianami do MSSF 7 w zakresie instrumentów finansowych, które są wyceniane w sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej, co wymaga ujawnienia metod pomiaru wartości godziwej, pogrupowanych według następującej hierarchii:

- poziom 1 – ceny giełdowe (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach,
- poziom 2 – na bazie wartości obserwowanych na rynku, ustalane przez odniesienie bezpośrednie (tj. do cen) lub pośrednie (tj. pochodne cen) do podobnych instrumentów istniejących na rynku,
- poziom 3 – ceny niepochodzące z aktywnych rynków (na bazie różnych technik wyceny nie opierających się o jakiekolwiek obserwowalne dane rynkowe).

Aktywa i zobowiązania finansowe mierzone w wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku:

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem wartość godziwa
<i>Stan na 31.12.2017</i>				
Aktywa:	-	-	-	-
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	591	-	591
Aktywa razem	-	591	-	591
Zobowiązania:	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem wartość godziwa
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	-	-
Zobowiązania razem	-	-	-	-
<i>Stan na 31.12.2016</i>				
Aktywa:	-	-	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	983	-	983
Aktywa razem	-	983	-	983
Zobowiązania:	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem wartość godziwa
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy	-	57	-	57
- instrumenty pochodne	-	57	-	57
Zobowiązania razem	-	57	-	57

Znaczna część informacji, na podstawie których szacowana jest wartość godziwa, ma charakter wysoce subiektywny i wynika z indywidualnej oceny, w związku z czym może nie być dokładna. Generalna zasada szacowania wartości godziwej jest następująca: wartość godziwa instrumentów finansowych, które są w obrocie na aktywnym rynku jest ustalana na podstawie notowanych cen rynkowych na dzień bilansowy.

Wartość godziwa instrumentów finansowych, które nie są w obrocie na aktywnym rynku jest ustalana przy użyciu technik wyceny. W przypadku należności i zobowiązań zakłada się, że wartość nominalna pomniejszona o odpisy z tytułu utraty wartości w okresie wymagalności krótszym niż jeden rok, jest zbliżona do ich wartości godziwej.

24. PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE**Przychody ze sprzedaży produktów**

24.1. Przychody netto ze sprzedaży produktów (struktura rzeczowa - rodzaje działalności)	w tysiącach złotych	
	2017	2016
- mierniki i akcesoria	48 882	45 819
- w tym: od jednostek powiązanych	1 457	1 236
- usługi montażu	32 637	30 623
- w tym: od jednostek powiązanych	0	0
- inne usługi	3 569	2 908
- w tym: od jednostek powiązanych	0	0
Przychody netto ze sprzedaży produktów, razem	85 088	79 350
- w tym: od jednostek powiązanych	0	0

24.2. Przychody netto ze sprzedaży produktów (struktura terytorialna)	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) kraj	42 284	38 670
- w tym: od jednostek powiązanych	1	3
b) eksport	42 804	40 680
- w tym: od jednostek powiązanych	1 456	1 233
Przychody netto ze sprzedaży produktów, razem	85 088	79 350
- w tym: od jednostek powiązanych	0	0

Przychody ze sprzedaży materiałów

24.3. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów (struktura rzeczowa - rodzaje działalności)	w tysiącach złotych	
	2017	2016
- towarów	0	0
- materiałów	420	396
- w tym: od jednostek powiązanych	10	0
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, razem	420	396
- w tym: od jednostek powiązanych	0	0

24.4. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów (struktura terytorialna)	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) kraj	391	394
b) eksport	29	2
- w tym: od jednostek powiązanych	10	0
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, razem	420	396
- w tym: od jednostek powiązanych	0	0

Koszty działalności operacyjnej

24.5. Koszty według rodzaju	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) amortyzacja	6 681	6 006
b) zużycie materiałów i energii	44 972	43 625
c) usługi obce	5 378	4 220
d) podatki i opłaty	498	281
e) wynagrodzenia	19 756	17 882
f) ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	3 953	3 645
g) pozostałe koszty rodzajowe (z tytułu)	1 950	2 034
- podróże służbowe	525	660
- koszty reprezentacji i reklamy	1 081	1 051
- ubezpieczenia	344	323
Koszty według rodzaju, razem	83 188	77 693
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	-5 658	554
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	-1 050	-7 343
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	-10 554	-10 147
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	-3 376	-3 307
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	62 550	57 450

25. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE**Inne przychody operacyjne**

25.1. Inne przychody operacyjne	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) rozwiązane rezerwy (z tytułu)	0	0
b) pozostałe, w tym:	113	189
- otrzymane odszkodowania	26	54
- różnice inwentaryzacyjne	0	11
- usługi dzierżawy	7	40
- zwrot podatków	0	6
- pozostałe	80	78
Inne przychody operacyjne, razem	113	189

Inne koszty operacyjne

25.2. Inne koszty operacyjne	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) utworzone rezerwy (z tytułu)	0	0
b) pozostałe, w tym:	290	121
- koszty odszkodowań	23	41
- różnice inwentaryzacyjne	25	0
- składki nieobowiązkowe	13	12
- koszty likwidacji składników majątku	194	51
- pozostałe	35	17
Inne koszty operacyjne, razem	290	121

26. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE**Przychody finansowe**

26.1. Przychody finansowe z tytułu odsetek	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) z tytułu udzielonych pożyczek	51	0
- od jednostek powiązanych, w tym:	51	0
- od jednostek zależnych	0	0
- od jednostek współzależnych	0	0
- od jednostek stowarzyszonych	0	0
- od znaczącego inwestora	0	0
- od jednostki dominującej	0	0
- od pozostałych jednostek	0	0
b) pozostałe odsetki	38	127
- od jednostek powiązanych, w tym:	0	0
- od jednostek zależnych	0	0
- od jednostek współzależnych	0	0
- od jednostek stowarzyszonych	0	0
- od znaczącego inwestora	0	0
- od jednostki dominującej	0	0
- od pozostałych jednostek	38	127
Przychody finansowe z tytułu odsetek, razem	89	127

26.2. Inne przychody finansowe	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) dodatnie różnice kursowe	0	378
- zrealizowane	0	378
- niezrealizowane	0	0
b) rozwiązane rezerwy (z tytułu)	0	0
- prowizje bankowe	0	0
c) pozostałe, w tym:	64	0
- przychody z operacji finansowych	7	0
- wycena terminowych transakcji walutowych	57	0
- pozostałe	0	0
Inne przychody finansowe, razem	64	378

Koszty finansowe

26.3. Koszty finansowe z tytułu odsetek	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) od kredytów i pożyczek	0	0
b) pozostałe odsetki	8	15
- dla innych jednostek	8	15
Koszty finansowe z tytułu odsetek, razem	8	15

26.4. Inne koszty finansowe	w tysiącach złotych	
	2017	2016
a) ujemne różnice kursowe, w tym:	713	0
- zrealizowane	420	0
- niezrealizowane	293	0
b) utworzone rezerwy (z tytułu)	0	0
- odpis aktualizujący wartość aktywów finansowych	0	0
c) pozostałe, w tym:	36	121
- koszty operacji finansowych	21	48
- wycena terminowych transakcji walutowych	0	58
- darowizny pieniężne	13	15
- pozostałe	2	0
Inne koszty finansowe, razem	749	121

27. PODATEK DOCHODOWY

27.1. Podatek dochodowy bieżący	w tysiącach złotych	
	2017	2016
1. Zysk (strata) brutto	5 932	8 815
2. Różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym (wg tytułów)	3 501	1 317
- wycena transakcji zabezpieczających	-58	58
- wyceny bilansowe	293	1
- rezerwy niepodatkowe	2 675	757
- koszty leasingu	-117	-111
- amortyzacja nie stanowiąca kosztów podatkowych	115	168
- koszty reprezentacji	325	316
- podatkowe rozliczenie płac	79	71
- wpłaty na PFRON	138	83
- pozostałe	51	-26
3. Dochód zwolniony z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w SSE	4 855	6 346
4. Zwiększenia, zaniechania, zwolnienia, odliczenia i obniżki podatku	0	0
5. Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	4 578	3 786
6. Podatek dochodowy według stawki 19 %	869	719
7. Podatek zapłacony	976	877
8. Kwota do zapłaty	-107	-158
9. Podatek dochodowy należny za okres rozrachunkowy	869	719

27.2. Podatek dochodowy odroczony, wykazany w rachunku zysków i strat:	w tysiącach złotych	
	2017	2016
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu powstania i odwrócenia się różnic przejściowych	60	-408
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu zmiany stawek podatkowych	0	0
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu z poprzednio nieujętej straty podatkowej, ulgi podatkowej lub różnicy przejściowej poprzedniego okresu	0	0
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu odpisania aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub braku możliwości wykorzystania rezerwy na odroczony podatek dochodowy	0	0
- inne składniki podatku odroczonego (wg tytułów)	0	0
...	0	0
Podatek dochodowy odroczony, razem	60	-408

27.3. Stawki podatku	2017	2016
CIT podatek dochodowy od osób prawnych	19%	19%

Spółka rozlicza ulgę strefową. Efektywna stopa podatkowa wyniosła w 2017 roku 14,7 %, podczas gdy w 2016 roku 8,4 %.

28. SPOSÓB OBLICZENIA ZYSKU (STRATY) NA JEDNĄ AKCJĘ ZWYKŁĄ ORAZ ROZWODNIONEGO ZYSKU (STRATY) NA JEDNĄ AKCJĘ ZWYKŁĄ

Zysk na jedną akcję zwykłą jest to kwota zysku netto, ze sprawozdania z całkowitych dochodów, za dany okres i podzielona przez średnioważoną liczbę akcji zwykłych z danego okresu. Średnioważona liczba akcji zwykłych jest obliczana jako suma liczby akcji z końca każdego miesiąca danego okresu podzielona przez liczbę miesięcy w okresie.

Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą jest to kwota zysku netto ze sprawozdania z całkowitych dochodów za dany okres podzielona przez średnioważoną liczbę akcji z danego okresu powiększoną o średnioważoną potencjalną liczbę akcji, do wyemitowania których jednostka się zobowiązała.

Liczba akcji stosowana jako mianownik wzoru	2017	2016
	W sztukach	
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	14.000.000	14.000.000

29. WYPŁATA DYWIDENDY

W okresie objętym sprawozdaniem nastąpiła wypłata dywidendy dla akcjonariuszy Sonel S.A. za 2016 rok.

W dniu 30-06-2017 r. wypłacono dywidendę w łącznej kwocie 3.500.000 złotych.

Zgodnie z uchwałą w sprawie podziału zysku podjętą w dniu 01-06-2017 r. przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie, akcjonariuszom Sonel S.A. wypłacono została dywidenda w wysokości 0,25 zł na jedną akcję. Liczba akcji objętych dywidendą wyniosła 14 000 000 sztuk. Dzień dywidendy był ustalony na 16-06-2017.

Wszystkie akcje Spółki mają charakter akcji zwykłych.

W 2018 roku możliwa jest wypłata dywidendy za 2017 rok. Dywidenda, jaka zostanie zaproponowana przez Zarząd Sonel S.A. na Zgromadzeniu Akcjonariuszy to przedział od 10 do 25 groszy na jedną akcję, co stanowić będzie kwotę od 1.400.000 do 3.500.000 złotych. Pozostała część zysku za 2017 rok zostanie prawdopodobnie przekazana na kapitał zapasowy.

30. PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE

W celu ustalenia przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej dokonano następujących korekt zysku netto:

Przepływy pieniężne korekty	w tysiącach złotych	
	2017	2016
Amortyzacja i odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe	2 261	2 243
Amortyzacja i odpisy aktualizujące wartości niematerialne	4 420	3 763
Zmiana wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych	0	0
Zysk (strata) z aktywów (zobowiązań) finans. wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych przeniesione z kapitału	0	0
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	2 217	1 549
Zysk (strata) ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	0	-87
Zysk (strata) ze sprzedaży aktywów finansowych (innych niż instrumenty pochodne)	0	0
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	96	50
Koszty odsetek	5	11
Przychody z odsetek i dywidend	-89	-127
Koszt płatności w formie akcji (programy motywacyjne)	0	0
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych	0	0
Inne korekty	-58	58
Korekty razem	8 852	7 460
Zmiana stanu zapasów	-183	-5 549
Zmiana stanu należności	-2 206	-1 909
Zmiana stanu zobowiązań	-134	2 295
Zmiana stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych	-1 260	-1 935
Zmiany w kapitale obrotowym	-3 783	-7 098

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w bilansie	w tysiącach złotych	
	2017	2016
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w bilansie	4 620	8 712
Korekty:	0	0
Różnice kursowe z wyceny bilansowej środków pieniężnych w walucie	0	0
Niezrealizowane odsetki od środków pieniężnych (-)	0	0
Inne	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w CF	4 620	8 712

31. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Informacje o zawarciu przez Emitenta jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązanymi, jeżeli pojedynczo lub łącznie są one istotne, wraz ze wskazaniem ich wartości, przy czym informacje dotyczące poszczególnych transakcji mogą być zgrupowane według rodzaju, z wyjątkiem przypadku, gdy informacje na temat poszczególnych transakcji są niezbędne do zrozumienia ich wpływu na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy emitenta.

a) informacje o podmiotach, z którymi zostały zawarte transakcje

W ramach Grupy Kapitałowej Sonel istnieje powiązanie organizacyjne i kapitałowe pomiędzy Sonel S.A. i Sonel Instruments India Private Limited, Foxytech Spółka z o.o. oraz Sonel Test and Measurement Inc.

Spółka nie jest powiązana kapitałowo ani organizacyjnie z innymi niż w/w podmioty.

Jednakże między akcjonariuszami i osobami zarządzającymi lub nadzorującymi istnieją wzajemne zależności. Na potrzeby niniejszej informacji przyjmuje się, że podmiotami powiązanymi wobec Sonel S.A. są firmy:

- Elektrotim S.A. z siedzibą we Wrocławiu,
- Tim S.A. z siedzibą we Wrocławiu
- Procom System S.A. z siedzibą we Wrocławiu
- Zeus S.A. z siedzibą w Pruszczu Gdańskim
- Rotopino.pl S.A. z siedzibą w Bydgoszczy
- Mawilux S.A. z siedzibą w Ładach
- 3LP S.A. z siedzibą w Siechnicach.

b) informacje o powiązaniach emitenta lub jednostki od niego zależnej z podmiotami będącymi stronami transakcji

Sonel S.A. posiada 90 % udziałów w podmiocie Sonel Instruments India Private Ltd z siedzibą w Indiach.

Sonel S.A. posiada 100 % udziałów w podmiocie Foxytech Spółka z o.o. z siedzibą w Świdnicy.

Sonel S.A. posiada 100 % udziałów w podmiocie Sonel Test and Measurement Inc., z siedzibą w Santa Clara w Stanach Zjednoczonych.

Dodatkowo powiązania, o których mowa powyżej, z podmiotami Elektrotim S.A., Tim S.A., Procom System S.A., Zeus S.A. Rotopino.pl S.A., Mawilux S.A. i 3LP S.A. wynikają z faktu, iż osoby zarządzające Sonel S.A. są członkami organów nadzorujących ww. spółek oraz posiadają akcje w ww. podmiotach, tj:

Pan Andrzej Diakun, będąc Prezesem Zarządu Elektrotim S.A., Przewodniczącym Rady Nadzorczej Procom System S.A., Przewodniczącym Rady Nadzorczej Zeus S.A., Przewodniczącym Rady Nadzorczej Mawilux S.A., jest jednocześnie Przewodniczącym Rady Nadzorczej Sonel S.A. i posiada 125 955 akcji Sonel S.A., co stanowi 0,9 % udziału w kapitale akcyjnym.

Pan Mirosław Nowakowski, będąc Członkiem Rady Nadzorczej Sonel S.A., posiada 1 153 000 sztuk akcji, co stanowi 8,24 % udziału w kapitale Akcyjnym tej spółki, jest jednocześnie Członkiem Rady Nadzorczej Elektrotim S.A.

Pan Maciej Posadzy, będąc Członkiem Rady Nadzorczej Sonel S.A., posiada 4 520 sztuk akcji, co stanowi 0,03 % udziału w kapitale akcyjnym tej spółki, jest jednocześnie Prezesem Zarządu 3LP S.A. i Członkiem Zarządu Rotopino.pl S.A.

Pan Jan Walulik, będąc Wiceprezesem Sonel S.A., jest jednocześnie Członkiem Rady Nadzorczej Elektrotim S.A.

Pan Krzysztof Wieczorkowski, będąc Prezesem Sonel S.A., pełni jednocześnie obowiązki Przewodniczącego Rady Nadzorczej Tim S.A. posiada 3 000 000 akcji Tim S.A. (13,51 %) oraz 820.385 akcji Elektrotim S.A. (8,22 %).

c) informacje o przedmiotach transakcji

Wobec uznania tych powiązań za istotne, Emitent podaje następujące dane:

W okresie od 01-01-2017 roku do dnia 31-12-2017 roku zakupy Sonel S.A. od podmiotów powiązanych wyniosły odpowiednio:

Podmiot powiązany	Zakupy netto w złotych	Przedmiot zakupu	Kwota w walucie	waluta
Tim S.A.	194 222,55	zakup towarów i usługi marketingowej		PLN
Foxytech Spółka z o.o.	7 923,80	materiały		PLN
Sonel Instruments India Private Ltd	75 312,85	uczestnictwo w targach	17 956	EUR

W okresie od 01-01-2017 roku do dnia 31-12-2017 roku sprzedaż Sonel S.A. do podmiotów powiązanych wyniosła odpowiednio:

Podmiot powiązany	Sprzedaż netto w złotych	Przedmiot sprzedaży	Kwota w walucie	waluta
Tim S.A.	5 704 942,26	sprzedaż produktów oraz wynajem terminala do głosowań		PLN
Elektrotim S.A.	13 583,40	sprzedaż produktów oraz wynajem terminala do głosowań		PLN
Zeus S.A.	2 071,50	sprzedaż produktów		PLN
Rotopino.pl SA	59 543,90	sprzedaż produktów		PLN
Foxytech Spółka z o.o.	21 160,00	Koszty obsługi księgowej i wynajem powierzchni biurowej		PLN
Sonel Instruments India Private Ltd.	1 047 834,57	sprzedaż towarów, usług, szkolenie i materiały serwisowe	246 412,86	EUR
Sonel Test and Measurement, Inc.	418 694,63	sprzedaż produktów, usługi szkolenia i materiały serwisowe	110 834,16	USD

Dodatkowo w 2017 roku i w kolejnych okresach Sonel S.A. udzielił następujących pożyczek podmiotowi powiązanemu Sonel Test and Measurement Inc., z siedzibą w Stanach Zjednoczonych:

lp.	data umowy	kwota w USD	data przelewu	data spłaty	oprocentowanie
1.	2017-03-06	120 000,00	2017-03-07	2019-12-31	5%
2.	2017-03-26	20 000,00	2018-03-30	2017-12-31	5%
3.	2017-04-20	50 000,00	2017-04-25	2019-12-31	5%
4.	2017-05-29	60 000,00	2017-05-29	2018-12-31	5%
5.	2017-07-26	100 000,00	2017-07-27	2019-12-31	5%
6.	2017-08-21	100 000,00	2017-08-22	2019-12-31	5%
7.	2017-10-02	70 000,00	2017-10-02	2019-12-31	5%
8.	2017-11-23	105 000,00	2017-11-23	2019-12-31	5%
9.	2017-12-22	65 000,00	2017-12-22	2019-12-31	5%
	RAZEM	690 000,00			

Po dniu, na który sporządzono sprawozdanie udzielono jeszcze trzech pożyczek:

lp.	data umowy	kwota w USD	data przelewu	termin spłaty	oprocentowanie
1.	2018-01-29	75 000,00	2018-01-29	2019-12-31	5%
2.	2018-03-08	100 000,00	2018-03-08	2019-12-31	5%
3.	2018-03-29	50 000,00	2018-03-29	2019-12-31	5%
	RAZEM	225 000,00			

W dniu 27-12-2017 z tytułu pożyczek, o których mowa powyżej, Sonel S.A. otrzymała należne odsetki w kwocie 14 607,53 USD (51 193,55 złotych)

d) istotne warunki transakcji, ze szczególnym uwzględnieniem warunków finansowych oraz wskazaniem określonych przez strony specyficznych warunków, charakterystycznych dla tej umowy, w szczególności odbiegających od warunków powszechnie stosowanych dla danego typu umów.

Spółka nie zawierała transakcji z podmiotami powiązanymi innych niż typowe i rutynowe, zawierane na warunkach rynkowych.

Spółka nie zawierała transakcji z osobami powiązanymi.

W przypadku podmiotów powiązanych istnieje możliwość akceptowania zwłoki w płatnościach. Szczególnie istotne jest to jak dotąd w relacjach z podmiotem z Indii gdzie płatności realizowane są w ograniczonym zakresie. Na te należności tworzona jest rezerwa.

e) inne informacje dotyczące tych transakcji, jeżeli są niezbędne do zrozumienia sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego emitenta.

Podmiot powiązany Tim S.A. jest jednym ze znaczących krajowych odbiorców wyrobów i usług będących w ofercie Sonel S.A.

Wobec tego jest uprawniony do szczególnych rabatów wynikających z polityki dystrybucyjnej Emitenta.

Sonel Instruments India Private Ltd działa na indyjskim rynku, wciąż nie wypracowuje wystarczającego poziomu sprzedaży i zadowalających wyników wobec czego poziom marż stosowanych w relacjach z tym podmiotem zmierza do utrzymania konkurencyjnych cen wyrobów Emitenta na tym rynku.

Sonel Test and Measurement Inc. W 2017 roku rozpoczął aktywność i polityka firmy dąży do zaistnienia na amerykańskim rynku, wobec czego poziom marż stosowanych w relacjach z tym podmiotem zmierza do utrzymania konkurencyjnych cen wyrobów Emitenta na tym rynku.

f) wszelkie zmiany transakcji z podmiotami powiązanymi, opisanych w ostatnim sprawozdaniu rocznym, które mogły mieć istotny wpływ na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy Emitenta.

Nie występują żadne szczególne i istotne zmiany w zakresie współpracy z podmiotami powiązanymi.

g) transakcje z kluczowym personelem kierowniczym

Szczególne transakcje z personelem kierowniczym nie wystąpiły

h) transakcje z jednostkami stowarzyszonymi, niekonsolidowanymi jednostkami zależnymi oraz pozostałymi podmiotami powiązanymi

Pozycja nie wystąpiła

32. AKTYWA ORAZ ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Podmiot zależny Foxytech, w dniu 15-05-2015, podpisał umowę o linię produktową z bankiem mBank z siedzibą w Warszawie. Wśród produktów, do których dostęp miał Foxytech, znajdowały się: kredyt w rachunku bieżącym, gwarancje, akredytywy i inne produkty bankowe. Łączny limit produktowy wynosił 4 miliony złotych. Umowa była zabezpieczona w oparciu o weksel własny in blanco, awalowany przez Sonel S.A., zaopatrzony w deklarację wekslową Foxytech Spółka z o.o. z dnia 15-05-2015. W dniu 14-05-2016, umowa wygasła, powodując jednocześnie utratę ważności w/w zabezpieczenia.

W dniu 12-08-2016 Foxytech ponownie uzyskał wsparcie mBanku, podpisując umowę o linię wieloproduktową. Podobny zakres produktów został ograniczony do łącznej kwoty 2 milionów złotych. Umowa jest zabezpieczona w oparciu o weksel własny in blanco, awalowany przez Sonel S.A., zaopatrzony w deklarację wekslową Foxytech Spółka z o.o. z dnia 12-08-2016.

W dniu 11-08-2017 Foxytech ponownie uzyskał wsparcie mBanku, podpisując aneks do w/w umowy o linię wieloproduktową. Podobny zakres produktów został ograniczony do łącznej kwoty 1,5 miliona złotych.

Umowa była przedłużona do dnia 11-02-2018. Aneks z dnia 07-02-2018 przedłużył okres obowiązywania w/w umowy do dnia 11-05-2018, ograniczając limit zadłużenia do kwoty 1.100.000 złotych.

W 2017 roku dokonano poręczenia kredytu, który został udzielony podmiotowi zależnemu Sonel T&M Inc., z siedzibą w USA. Poręczeniu podlega kwota 150 tysięcy dolarów na rzecz Bank of the West, za pośrednictwem Banku BGŻ BNP Paribas Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie.

33. RYZYKO DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Ryzyka, na które narażona jest spółka to:

- ryzyko rynkowe obejmujące ryzyko walutowe oraz ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko kredytowe
- ryzyko płynności.

W procesie zarządzania ryzykiem najważniejszą wagę mają następujące cele:

- zabezpieczenie krótkoterminowych oraz średnioterminowych przepływów pieniężnych,
- wykonanie zakładanych prognoz finansowych poprzez spełnienie założeń budżetowych,
- osiągnięcie stopy zwrotu z długoterminowych inwestycji wraz z pozyskaniem optymalnych źródeł finansowania działań inwestycyjnych.

Ryzyko rynkowe. Ryzyko rynkowe jest wypadkową utrzymania ilości sprzedawanych wyrobów przy jednoczesnym zachowaniu marż na niezmiennym istotnie poziomie. Istnieje ryzyko wyparcia produktów krajowych przez nowe zaawansowane konstrukcje z krajów azjatyckich lub przez małe podmioty oferujące pojedyncze specjalistyczne przyrządy pomiarowe w atrakcyjnych cenach. W ocenie Emitenta na rynku krajowym najlepszym sposobem walki z tego typu konkurencją jest stała dbałość o wartość marki i najwyższej klasy jakość wyrobów. W zakresie sprzedaży eksportowej nie bez znaczenia pozostają kursy walut. Znaczące umocnienie się złotego może utrudniać konkurencję cenową na rynkach zagranicznych. Ryzyko utraty rynków zagranicznych jest uznawane za niewielkie z uwagi na znaczące wzrosty na tych rynkach.

Ryzyko walutowe. Dotyka zakupów i sprzedaży. Z uwagi na wyraźną ekspozycję walutową między złotym a dolarem, ryzyko to ma charakter ważny. Poziom średniej ekspozycji walutowej za I półrocze 2017 rok kształtował się na poziomie do 100 tysięcy dolarów na miesiąc. W II półroczu ekspozycja walutowa w zasadzie nie występowała. Spółka realizuje strategię zabezpieczeń poprzez korzystanie z opcji walutowych i forwardów. Spółka nie zawiera transakcji na rynkach finansowych w celach spekulacyjnych. Od strony ekonomicznej przeprowadzane transakcje mają charakter zabezpieczający przed określonym ryzykiem.

Ryzyko stóp procentowych. Wobec aktualnego braku zobowiązań kredytowych i pożyczek Emitent uznaje, że to ryzyko nie dotyczy Sonel S.A.

Ryzyko kredytowe. Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako możliwość niewywiązania się ze zobowiązań przez dłużników Emitenta. Jest to normalne ryzyko prowadzenia działalności. Emitent minimalizuje je poprzez monitoring należności oraz ubezpieczenie w KUKE S.A.

Ryzyko płynności. Spółka posiada znaczący poziom środków finansowych. Zagrożeniem dla płynności może okazać się konieczność wypłaty dywidendy. W skrajnym przypadku Emitent będzie musiał uruchomić finansowanie zewnętrzne o charakterze krótko lub średnioterminowym. Od wielu lat spółka finansuje działalność głównie kapitałem własnym, co pozwala uznać to ryzyko za mało istotne.

34. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Spółka prowadzi bezpieczną działalność opartą głównie na kapitale własnym.

W niedużej mierze wspiera się kapitałem obcym w postaci zobowiązań handlowych.

Spółka w bardzo szybkim stopniu odzyskuje stan środków finansowych, zapewniających bezpieczeństwo funkcjonowania.

W razie konieczności wsparcia działalności kredytami, korzysta z produktów elastycznych krótko i średnioterminowych.

Spółka regularnie wypłaca dywidendę na poziomie znacznej części wyniku finansowego.

35. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM

Po dniu bilansowym nie wystąpiły znaczące zdarzenia nieuwzględnione w sprawozdaniu finansowym.

36. POZOSTAŁE INFORMACJE

Od 2009 roku Sonel S.A. realizowała program prac badawczo rozwojowych, objętych wsparciem unijnym, w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (Działania 1.4 Wsparcie projektów celowych i 4.1 Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R).

Ponadto spółka, od 2013 roku realizowała kolejny projekt dotowany ze środków unijnych, w ramach działania 1.4 POIG, realizowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR). Tytuł projektu to: Opracowanie innowacyjnych urządzeń do pomiarów elektrycznych i bezpieczeństwa. Czas realizacji projektu: 02.01.2013 r. – 30.06.2015 r.

Dodatkowo firma Sonel w dniu 25.09.2012 r. podpisała umowę na dofinansowanie projektu pt. „Nowy analizator energii elektrycznej podstawą rozwoju technologii pomiarowych w firmie Sonel”. Projekt zrealizowano w ramach Priorytetu 1 „Wzrost konkurencyjności dolnośląskich przedsiębiorstw (Przedsiębiorstwa i innowacyjność) Działanie 1.1, Schemat 1.1.A1 Dotacje inwestycyjne dla MŚP wspierające innowacyjność produktową i procesową na poziomie regionalnym zgodną z Regionalną Strategią Innowacji (z wyłączeniem projektów z zakresu turystyki) Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

W 2017 r. Spółka złożyła pięć projektów. Dwa z nich zostały pozytywnie ocenione i są realizowane z unijnym wsparciem na podstawie podpisanych umów. Jeden z nich jest realizowany z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego, z Działania 1.4. „Internacjonalizacja przedsiębiorstw”, tytuł projektu „Rozwój eksportu, jako kluczowy element wdrażania długoterminowej strategii rozwoju Sonel S. A.”. Drugi projekt realizowany z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju z Działania 1.1 Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, tytuł projektu „Smart Q-Analizyzy - innowacyjne narzędzia do poprawy bezpieczeństwa i efektywności ISE wspomagane dedykowanymi rozwiązaniami teleinformatycznymi”.

Trzy pozostałe złożone projekty są w trakcie oceny. Jeden dotyczy zakupu środków trwałych (projekt inwestycyjny), realizowany z Działania 1.2 Innowacyjne przedsiębiorstwa, tytuł projektu „Rozbudowa działu B+R w firmie Sonel źródłem innowacyjnych mierników” oraz 2 pozostałe projekty, które będą polegały na przeprowadzeniu kompleksowych badań przemysłowo-rozwojowych (projekty B+R). Jeden z nich jest realizowany z NCBiR z Działania - Projekty B+R przedsiębiorstw, tytuł projektu „System pomiaru napięć rażeniowych z obrazowaniem bezpieczeństwa instalacji uziemiających i funkcją inteligentnej predykcji”, drugi

realizowany z Działania 1.2 Innowacyjne przedsiębiorstwa, tytuł projektu „Prace B+R nad opracowaniem innowacyjnych narzędzi do lokalizowania i przewidywania uszkodzeń w sieciach energetycznych”.

Kwoty dotacji w momencie otrzymania zostają uznane za przychody przyszłych okresów. Ich aktywowanie jest proporcjonalne do rozliczenia kosztów amortyzacji aktywów trwałych związanych z opracowaniem produktów.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły procesy łączenia jednostek, przejęcia lub sprzedaży jednostek zależnych i inwestycji długoterminowych, restrukturyzacji i zaniechania działalności.

Informacje o istotnych transakcjach nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych przedstawiają się następująco:

Nakłady na majątek trwały w 2017 roku	Kwota w złotych	Struktura
1. budynki i lokale	20 846	0,3%
4. maszyny urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania, komputery	585 830	7,2%
5. specjalistyczne maszyny i urządzenia	72 395	0,9%
6. urządzenia techniczne	3 902	0,0%
7. środki transportu	57 566	0,7%
8. narzędzia przyrządy wyposażenie	261 217	3,2%
Oprogramowanie i inne wartości niematerialne	601 216	7,4%
R & D Prace badawczo rozwojowe	5 983 701	73,7%
Wydatki kosztowe wartościowe - remonty i naprawy główne	125 350	1,5%
Wydatki o wartości pozwalającej na zaliczenie w koszty, małowartościowe środki trwałe	411 017	5,1%
Suma końcowa	8 123 040	100,0%

W 2017 roku około 74 % wydatków dotyczyło nakładów na tworzenie nowych konstrukcji. W 2016 roku udział ten wyniósł 64 %.

Na koniec 2017 roku nie wystąpiły istotne zobowiązania z tytułu nabycia majątku trwałego.

Spółka nie jest stroną w sporach, których przedmiotem jest istotna wartość roszczenia. Spółka prowadzi windykację sądową kilku nieznacznych kwot należności.

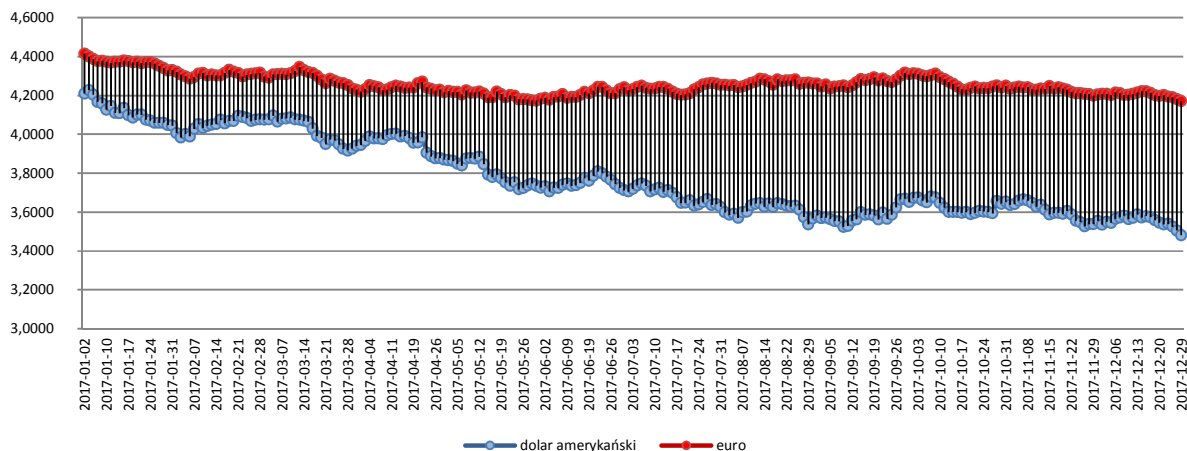
Firma prowadzi znaczną część działalności w oparciu o transakcje i płatności w walutach obcych, w szczególności w euro i w dolarze amerykańskim. W tych dwóch walutach prowadzona jest sprzedaż oraz zakupy. Począwszy od IV kwartału 2015 roku istniała znacząca ekspozycja walutowa w dolarze. Spółka dokonała zabezpieczeń kursów walutowych na ekspozycję w dolarach. W II półroczu 2017 roku nastąpiło zrównoważenie wydatków i wpływów w dolarze. Sporadycznie dokonywane są płatności w funtach brytyjskich.

W 2017 roku sytuacja walutowa generalnie nie sprzyjała Emitentowi. Zmienność na rynku walutowym nie pozwoliła na korzystanie ze sprzedaży waluty po kursach wyższych niż dekretnowane na moment ustalania przychodu. Euro charakteryzowało się względną stałością natomiast dolar systematycznie tracił wartość.

Zmienność kursu walutowego pokazują poniższe zestawienia:

Kursy średnie NBP 2017	1 USD	1 EUR	100 INR
Średni kurs okresu	3,7782	4,2583	5,7978
Minimalny kurs okresu	4,2271	4,4157	6,2087
Maksymalny kurs okresu	3,4813	4,1709	5,4429

Zmienność walut w 2017 roku
Za okres od stycznia do grudnia

Informacje o niespłaceniu kredytu lub pożyczki lub naruszeniu istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki, w odniesieniu do których nie podjęto żadnych działań naprawczych do końca okresu sprawozdawczego

W 2017 roku nie miały miejsca przypadki niespłacenia kredytu lub pożyczki lub naruszenia istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki.

W przypadku instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej – informacje o zmianie sposobu (metody) jej ustalenia.

Nie wystąpiły takie przypadki.

Informacje dotyczące zmiany w klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania tych aktywów

Nie nastąpiły zmiany w klasyfikacji aktywów finansowych spółki.

Informacje dotyczące emisji, wykupu i spłaty nieudziałowych i kapitałowych papierów wartościowych.

W 2017 nie miały miejsca emisja, wykup lub spłata nieudziałowych i kapitałowych papierów wartościowych.

Informacje dotyczące wypłaconej (lub zadeklarowanej) dywidendy, łącznie i w przeliczeniu na jedną akcję, z podziałem na akcje zwykłe i uprzywilejowane.

Nie istnieją akcje uprzywilejowane. W 2017 roku akcjonariuszom Sonel S.A. wypłacona została dywidenda w wysokości 0,25 zł na jedną akcję. Liczba akcji objętych dywidendą wyniosła 14.000.000 akcji. Wszystkie akcje spółki mają charakter akcji zwykłych.

Wskazanie zdarzeń, które wystąpiły po dniu, na który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, nieujętych w tym sprawozdaniu, a mogących w znaczący sposób wpłynąć na przyszłe wyniki finansowe emitenta

Po dniu bilansowym nie nastąpiły szczególne zdarzenia mogące w sposób szczególny wpłynąć na w przyszłe wyniki Emitenta.

37. OPIS CZYNNIKÓW I ZDARZEŃ, W SZCZEGÓLNOŚCI O NIETYPOWYM CHARAKTERZE, MAJĄCYCH ZNACZĄCY WPŁYW NA OSIĄGNIĘTE WYNIKI FINANSOWE

Od maja 2008 roku spółka rozpoczęła wykorzystywanie ulgi wynikającej z osiągania przychodów z działalności prowadzonej na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Wykorzystanie ulgi z tytułu realizacji produkcji zwolnionej wytworzonej na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej przedstawia się następująco:

Rok podatkowy	Dochód zwolniony [tysiące złotych]	Ulga [tysiące złotych]
2008	4 780,4	908,3
2009	3 303,2	627,6
2010	3 797,7	721,5
2011	5 392,2	1 024,5
2012	4 797,4	911,5
2013	4 398,6	835,7
2014	5 763,8	1 095,1
2015	9 473,0	1 799,9
2016	6 346,4	1 205,8
2017	4 855,1	922,5
	RAZEM	10 052,5

Korzystanie z ulgi strefowej powoduje wzrost wyników netto w każdym z w/w lat bilansowych.

W dniu 17.11.2014 r. spółka otrzymała Decyzję Nr 331/IW/14 Ministra Gospodarki z dnia 13.11.2014 r. stwierdzającą nieważność zezwolenia Nr 97 z dnia 12 września 2006 r. na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, w części dotyczącej terminu obowiązywania zezwolenia. Zezwolenie było pierwotnie udzielone do dnia 29 maja 2017 roku, a w rezultacie wyżej wymienionej decyzji Ministra Gospodarki wygasa z upływem okresu na jaki została ustanowiona strefa, czyli aktualnie w dniu 31 grudnia 2026 roku. W wyniku zmiany przedmiotowej decyzji spółka przez kolejne 9 lat będzie korzystać z możliwości obniżania podstawy opodatkowania o dochód uzyskany na sprzedaży produktów wytworzonych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej, co powoduje istotnie niższe obciążenie spółki podatkiem dochodowym, zwiększając wynik netto i płynność Emitenta.

Duży wpływ amortyzacji kosztów prac rozwojowych na koszt sprzedanych wyrobów jest w pewnej mierze neutralizowany przez rozliczenia otrzymanych dotacji. Amortyzacja prac rozwojowych w 2017 roku to kwota 4.329,2 tysięcy złotych, podczas gdy rozliczenie międzyokresowe przychodów przyszłych okresów dotyczące prac rozwojowych to 1.012,5 tysięcy złotych.

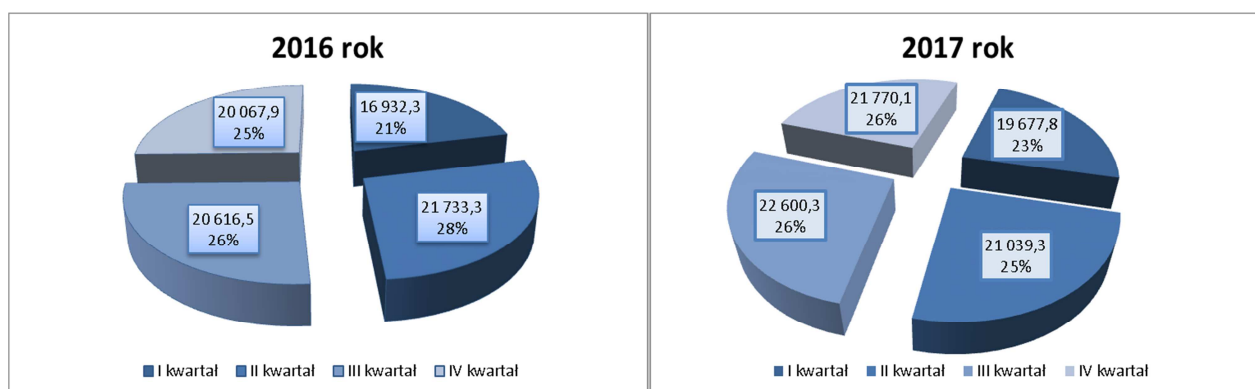
Spółka w 2017 starała o wsparcie działalności rozwojowej z programów unijnych.

Objaśnienia dotyczące sezonowości lub cykliczności działalności emitenta w prezentowanym okresie.

Spółka nie jest podmiotem, w którym cykliczność lub sezonowość wpływa w sposób zdecydowany na uzyskiwane przychody i wyniki.

Sezonowość w Sonel S.A. obrazują następujące dane oraz stosowne wykresy:

Sezonowość	2016 rok		2017 rok	
	Sprzedaż	Struktura	Sprzedaż	Struktura
	[w tysiącach złotych]	[%]	[w tysiącach złotych]	[%]
I kwartał	16 932,3	21,3%	19 677,8	22,2%
II kwartał	21 733,3	27,4%	21 039,3	25,7%
III kwartał	20 616,5	26,0%	22 600,3	29,2%
IV kwartał	20 067,9	25,3%	21 770,1	23,0%
RAZEM	79 349,9	100,0%	85 087,6	100,0%

1. Nietypowe pozycje wpływające na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy netto lub na przepływy

Szczególne elementy działalności spółki to prowadzenie na szeroką skalę opracowywania nowych rozwiązań technicznych i nowych produktów. Spółka prowadzi działania nastawione na rozwój innowacji. Jeżeli istnieje taka możliwość wspiera się programami oferującymi dotacje ze środków Unii Europejskiej.

Prace prowadzone są w trzech głównych obszarach: konstrukcji elektronicznej, konstrukcji mechanicznej polegającej na projektowaniu obudów oraz w obszarze tworzenia oprogramowania. Działania te generują znaczące pozycje bilansowe. Prace zakończone stanowią majątek trwały przedsiębiorstwa i podlegają amortyzacji wraz z rozpoczęciem produkcji wdrożonych urządzeń.

Prace rozwojowe w bilansie spółki [dane w tysiącach złotych]	2017 ROK	Struktura 2017	2016 ROK	Struktura 2016	Dynamika 2017/2016
Wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie	9 969,8	11,28%	13 256,3	14,94%	75,21%
Niezakończone wartości niematerialne wytwarzane we własnym zakresie	7 978,4	9,02%	3 081,7	3,47%	258,90%
RAZEM wartości niematerialne wytwarzane we własnym zakresie	17 948,3	20,30%	16 338,0	18,42%	109,86%
Aktywa razem	88 408,8	100,00%	88 701,0	100,00%	99,67%

Z uwagi na znaczący poziom absorpcji pomocowych środków unijnych spółka rozlicza w czasie otrzymane kwoty dotacji. Stanowią one odpowiednie pozycje pasywów:

Nierozliczone dotacje w bilansie spółki [dane w tysiącach złotych]	2017 ROK	Struktura 2017	2016 ROK	Struktura 2016	Dynamika 2017/2016
Inne rozliczenia międzyokresowe	2 259,8	2,56%	3 272,3	3,69%	69,06%
długoterminowe	1 591,2	1,80%	2 319,5	2,61%	68,60%
krótkoterminowe	668,6	0,76%	952,8	1,07%	70,17%
Pasywa razem	88 408,8	100,00%	88 701,0	100,00%	99,67%

Spółka realizuje działalność produkcyjną na bazie nowoczesnych komponentów pozyskiwanych z każdego liczącego się w świecie rynku podzespołów i elementów elektronicznych. Komponenty takie mogą docierać do zamawiającego nawet do kilku miesięcy od dnia zamówienia. Dodatkowo wraz z rozmiarem zamówienia maleje cena jednostkowa komponentu wymuszając racjonalne dostawy w dużych partiach. Ponadto strategiczną przewagą spółki jest utrzymywanie zapasu wyrobów do sprzedaży pozwalającej dostarczać produkty na bieżąco. Wszystkie te elementy mają wpływ na poziom zapasu, który należy uznać za znaczny. Część tego zapasu uznawana jest za trudny do zużycia i trudny do odsprzedaży, wobec czego spółka tworzy odpowiednie odpisy aktualizacyjne. W 2016 Spółka Sonel rozpoczęła aktywną działalność w Stanach Zjednoczonych. Utworzono podmiot zależny Sonel Test and Measurement Inc., z siedzibą w Santa Clara w Stanach Zjednoczonych. Dokonano wpłaty na kapitał akcyjny tego podmiotu w kwocie 100 000 dolarów. Równocześnie rozpoczęto proces zmierzający do zapewnienia Spółce amerykańskiej możliwości skutecznego występowania na rynku amerykańskim. Na ten proces składają się 2 główne kierunki wydatków. Proces

dostosowywania i certyfikacji produktów Emitenta do potrzeb rynku amerykańskiego. Koszty związane z tą sferą ponoszone są w Jednostce dominującej. Jednocześnie Spółka Sonel T&M rozpoczęła działalność prowadząc sprzedaż usług konsultingu i wynajmu. Zatrudniono specjalistów, którzy powinni doprowadzić do efektywnego działania w zakresie tych usług i jednocześnie zapewnić rozpoczęcie regularnej sprzedaży wyrobów Emitenta. Proces ten jest trudny wymaga znaczących wydatków w USA oraz wsparcia finansowego. Emitent w tym zakresie wspiera podmiot zależny, udzielając mu w miarę potrzeb pożyczek. Wykaz pożyczek przedstawiony jest w punkcie dotyczącym transakcji z podmiotami powiązanymi. Należy jednak zaznaczyć, że wobec wysokiej oceny ryzyka związanego z tym rodzajem wsparcia, Spółka dokonała odpisu aktualizującego wartość tych aktywów do połowy wartości czyli na 345 tysięcy dolarów. Kwota odpisu aktualizującego to 1.324 tysięcy złotych. Od tego odpisu Spółka nie utworzyła aktywa na podatek odroczone.

2. Informacje o odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i prawnych lub innych aktywów oraz odwróceniu takich odpisów.

W 2017, w Sonel S.A. dokonano kolejnych odpisów wartości bilansowej udziałów w podmiocie zależnym Foxytech. Kwota odpisu obejmuje całość wpłat na

kapitał udziałowy tego podmiotu oraz kwotę zapłaconą za odkupioną wartość udziałów. Wartość bilansowa tego podmiotu nie występuje.

W latach poprzednich dokonywano odpisów aktualizujących wartość należności od spółki z Indii w zakresie tych wierzytelności, których termin płatności przekroczył 180 dni. W 2017 wobec wystąpienia ujemnych kapitałów w tym podmiocie dokonano odpisu na pozostałą część należności. Zadłużenie Spółki indyjskiej w bilansie nie występuje.

W 2017 utworzono dodatkowy odpis aktualizujący wartość pożyczek udzielonych podmiotowi Sonel Test and Measurement Inc., z siedzibą w Stanach Zjednoczonych na łączną kwotę 1 324 293 złotych (345 000 dolarów). Odpisu dokonano na połowę z 690 tysięcy dolarów pożyczonych w 2017 roku. Od kwoty tej nie utworzono aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Dokonano również odpisu aktualizującego wartość bilansową udziałów w podmiocie Sonel Test and Measurement Inc., z siedzibą w Stanach Zjednoczonych, na łączną kwotę 205 775 złotych. Od kwoty tej nie utworzono aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Pozostałe odpisy są tworzone na bieżąco według niezmiennych zasad, zgodnie z polityką rachunkowości.

W 2017 roku zmiany, odpisów aktualizujących wartość majątku kształtowały się następująco:

Aktualizacja wartości	Stan na 31-12-2016	Zmiana w 2017 roku	Stan na 31-12-2017
	Dane w tysiącach złotych		
Udziałów w podmiocie zależnym Foxytech	-1 548,9	-686,3	-2 235,2
Należności od podmiotu zależnego Sonel India	-1 101,2	-905,3	-2 006,5
Pożyczki do podmiotu Sonel T&M USA	0,0	-1 324,3	-1 324,3
Udziałów w podmiocie Sonel T&M USA	0,0	-205,8	-205,8
Zapasy	-890,2	154,7	-735,5
Prac rozwojowych	-235,9	0,0	-235,9
Kontraktów zabezpieczających	-57,7	57,7	0,0
Należności	-155,7	-38,8	-194,5
RAZEM AKTUALIZACJA WARTOŚCI	-3 989,6	-2 948,1	-6 937,7

W tym aktualizacja wartości zapasów:

Aktualizacja wartości zapasów	Stan na 31-12-2016	Zmiana w 2017 roku	Stan na 31-12-2017
	Dane w tysiącach złotych		
Materiałów	-339,5	138,8	-200,7
Półfabrykatów	0,0	0,0	0,0
Wyrobów	-550,7	15,9	-534,8
Razem aktualizacja wartości zapasów	-890,2	154,7	-735,5

Informacje o utworzeniu, zwiększeniu, wykorzystaniu i rozwiązaniu rezerw.

Rezerwy na zobowiązania przyszłych okresów	Stan na 31-12-2016	Zmiana w 2017 roku	Stan na 31-12-2017
	Dane w tysiącach złotych		
Na świadczenia emerytalne	84,8	136,8	221,6
Na premiowanie Zarządu	737,3	-621,6	115,7
Na bonusy dla dystrybucji	57,0	56,4	113,4
Na serwis gwarancyjny	584,3	19,3	603,6
Na niewykorzystane urlopy	471,0	147,0	618,0
RAZEM REZERWY	1 934,4	-262,1	1 672,3

38. WYBRANE DANE FINANSOWE PRZELICZONE NA EURO

Kursy wymiany złotego, w okresach objętych sprawozdaniem finansowym i porównywalnymi danymi finansowymi, w stosunku do euro, ustalane przez Narodowy Bank Polski, przedstawiały się następująco:

Sposób ustalenia kursu do przeliczenia	Cena 1 euro w złotych	Elementy sprawozdania
Kurs średni NBP na 31-12-2017	4,1709	aktywa i pasywa
Kurs średni NBP na 31-12-2016	4,4240	aktywa i pasywa
Średnia arytmetyczna kursów średnich na koniec każdego miesiąca okresu od stycznia do grudnia 2017	4,2447	sprawozdanie z całkowitych dochodów
Średnia arytmetyczna kursów średnich na koniec każdego miesiąca okresu od stycznia do grudnia 2016	4,3757	sprawozdanie z całkowitych dochodów

Kursy średnie euro w każdym okresie, obliczone jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie:

Data 2016	Kurs średni NBP	Data 2017	Kurs średni NBP
2016-01-29	4,4405	2017-01-31	4,3308
2016-02-29	4,3589	2017-02-28	4,3166
2016-03-31	4,2684	2017-03-31	4,2198
2016-04-29	4,4078	2017-04-28	4,2170
2016-05-31	4,3820	2017-05-31	4,1737
2016-06-30	4,4255	2017-06-30	4,2265
2016-07-29	4,3684	2017-07-31	4,2545
2016-08-31	4,3555	2017-08-31	4,2618
2016-09-30	4,3120	2017-09-29	4,3091
2016-10-31	4,3267	2017-10-31	4,2498
2016-11-30	4,4384	2017-11-30	4,2055
2016-12-30	4,4240	2017-12-29	4,1709

Kursy średnie NBP obowiązujące za okresy kończące się na ostatni dzień każdego kwartału 2016 i 2017 roku:

Średni kurs za okres	2016 rok	2017 rok
od stycznia do marca	4,3559	4,2891
od stycznia do czerwca	4,3805	4,2474
od stycznia do września	4,3688	4,2566
od stycznia do grudnia	4,3757	4,2447

Najwyższy i najniższy kurs średni NBP w każdym okresie:

Kurs	Kurs euro w złotych	
	2016 rok	2017 rok
Najwyższy średni NBP	4,5035	4,4157
Najniższy średni NBP	4,2355	4,1709

39. PODSTAWOWE POZYCJE SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ, SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW ORAZ SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH, PRZELICZONE NA EURO

WYBRANE DANE FINANSOWE	Dane w tysiącach złotych		Dane w tysiącach euro	
	2017	2016	2017	2016
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	85 508	79 746	20 145	18 225
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	7 428	9 995	1 750	2 284
Zysk (strata) brutto	5 932	8 815	1 398	2 014
Zysk (strata) netto	5 003	8 504	1 179	1 943
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	10 072	8 866	2 373	2 026
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-10 567	-6 396	-2 489	-1 462
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-3 624	-8 040	-854	-1 837
Przepływy pieniężne netto, razem	-4 119	-5 570	-970	-1 273
Aktywa, razem	88 409	88 701	21 197	20 050
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	13 548	15 343	3 248	3 468
Zobowiązania długoterminowe	0	17	0	4
Zobowiązania krótkoterminowe	9 391	9 881	2 252	2 233
Kapitał własny	74 861	73 358	17 948	16 582
Kapitał zakładowy	1 400	1 400	336	316
Liczba akcji (w szt.)	14 000 000	14 000 000	14 000 000	14 000 000
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w złotych/ EUR)	0,36	0,61	0,08	0,14
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w złotych/ w euro)	0,36	0,61	0,08	0,14
Wartość księgowa na jedną akcję (w złotych/ w euro)	5,35	5,24	1,28	1,18
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w złotych/ w euro)	5,35	5,24	1,28	1,18
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w złotych/ w euro)	0,25	0,60	0,06	0,14

40. STRUKTURA WŁAŚCICIELSKA KAPITAŁU PODSTAWOWEGO

Na dzień przekazania raportu struktura akcjonariatu przedstawia się następująco:

Osoby z udziałem przekraczającym 5 %	Ilość akcji	Udział w kapitale	% głosów WZA	Wartość nominalna posiadanych akcji
Wieczorkowski Krzysztof	3 130 734	22,4%	22,4%	313 073,40
Folta Krzysztof	2 950 000	21,1%	21,1%	295 000,00
OFE Aviva BZ WBK*	1 400 000	10,0%	10,0%	140 000,00
Nowakowski Mirosław	1 153 000	8,2%	8,2%	115 300,00
Walulik Jan	934 000	6,7%	6,7%	93 400,00
Sołkiewicz Tadeusz	996 400	7,1%	7,1%	99 640,00
Pozostali	3 435 866	24,5%	24,5%	343 586,60
Razem	14 000 000	100,0%	100,0%	1 400 000,00

W dniu 15-02-2018 roku Pan Jan Walulik, wiceprezes zarządu Sonel S.A., dokonał przekazania, w formie darowizny, 82 783 sztuk akcji, o wartości nominalnej 0,10 złotej każda.

* na podstawie danych z KDPW

41. WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU

Zarząd (dane w tysiącach złotych)	2016 rok	2017 rok
Wieczorkowski Krzysztof	846	634
płaca zasadnicza	376	154
premia zarządu	458	235
pakiet motywacyjny	8	6
Świadczenia rzeczowe	5	9
wynagrodzenie z tytułu powołania		230
Walulik Jan	807	574
płaca zasadnicza	316	130
premia zarządu	452	229
premia inna	26	11
pakiet motywacyjny	8	6
Świadczenia rzeczowe	5	5
wynagrodzenie z tytułu powołania		194
Kwiatkowski Wojciech	601	417
płaca zasadnicza	208	110
premia zarządu	381	190
pakiet motywacyjny	8	6
Świadczenia rzeczowe	5	5
wynagrodzenie z tytułu powołania		106
RAZEM	2 254	1 625

42. WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ SPÓŁKI

Rada Nadzorcza (dane w tysiącach złotych)	2016 rok	2017 rok
Diakun Andrzej	25	25
Nowakowski Mirosław	15	15
Posadzy Maciej	15	15
Zając Stanisław	12	15
Siniarski Jan	15	15
RAZEM	82	85

43. WYNAGRODZENIE PODMIOTU UPRAWNIENEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Umowę o badanie i ocenę sprawozdania finansowego za 2017 rok zawarto w dniu 10-05-2017 z firmą audytorską INSTYTUT STUDIÓW PODATKOWYCH MODZELEWSKI I WSPÓLNICY – AUDYT SP. Z O.O. z siedzibą w Warszawie (04-367), ul. Kaleńska 8, NIP: 113-23-06-021, zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000010785, kapitał zakładowy 400.000,00 zł, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych prowadzoną przez Krajową Izbę Biegłych Rewidentów pod nr 2558.

Przedmiotem umowy jest:

1. Badanie jednostkowego sprawozdania finansowego Sonel S.A. sporządzonego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości/Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitenta papierów wartościowych, za rok obrotowy obejmujący okres: od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2017 r.
2. Przegląd śródroczny jednostkowego sprawozdania finansowego Sonel S.A. sporządzonego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości/Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitenta papierów wartościowych, za okres: od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca 2017 r.
3. Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Sonel sporządzonego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości/Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitenta papierów wartościowych, za rok obrotowy obejmujący okres: od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2017 r.
4. Przegląd śródroczny skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Sonel sporządzonego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości/Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz zgodnie z

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitenta papierów wartościowych, od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca 2017 r.

Z tytułu wykonania prac objętych umową audytor otrzyma łączne wynagrodzenie w wysokości 32.000,00 zł netto.

Za prace opisane w punkcie 1 kwota wynagrodzenia to: 14.000 złotych.

Za prace opisane w punkcie 2 kwota wynagrodzenia to: 10.000 złotych.

Za prace opisane w punkcie 3 kwota wynagrodzenia to: 5.000 złotych.

Za prace opisane w punkcie 4 kwota wynagrodzenia to: 3.000 złotych.

Umowę o badanie i ocenę sprawozdania finansowego za 2016 rok zawarto w dniu 28-04-2015, z firmą audytorską ECA Sereżyński i Wspólnicy Spółka z o.o. Spółka komandytowa, z siedzibą w Krakowie, (obecnie UHY ECA Audyt Sp. z o.o. Sp.k. z siedzibą w Krakowie), wpisaną do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000418856, NIP 677-22-72-888 i wpisana do rejestru KIBR, jako podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych pod numerem 3115. Przedmiotem umowy jest:

1. Przeprowadzenie przeglądu jednostkowego sprawozdania finansowego Zleceniodawcy sporządzonego na dzień 30.06.2016 według MSR/MSSF wraz ze sporządzeniem raportu z przeglądu w języku polskim.

2. Przeprowadzenie przeglądu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zleceniodawcy sporządzonego na dzień 30.06.2016 według MSR/MSSF wraz ze sporządzeniem raportu z przeglądu w języku polskim.

3. Przeprowadzenie badania jednostkowego sprawozdania finansowego Zleceniodawcy sporządzonego na dzień 31.12.2016 według MSR/MSSF wraz ze sporządzeniem opinii uzupełniającej o raport z badania w języku polskim.

4. Przeprowadzenie badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zleceniodawcy sporządzonego na dzień 31.12.2016 według MSR/MSSF wraz ze sporządzeniem opinii uzupełniającej o raport z badania w języku polskim.

Z tytułu wykonania prac objętych umową audytor otrzymał łączne wynagrodzenie w wysokości 28.000,00 zł netto.

Za prace opisane w punkcie 1 kwota wynagrodzenia to: 8.500 złotych.

Za prace opisane w punkcie 2 kwota wynagrodzenia to: 2.000 złotych.

Za prace opisane w punkcie 3 kwota wynagrodzenia to: 13.500 złotych.

Za prace opisane w punkcie 4 kwota wynagrodzenia to: 4.000 złotych.

44. ZATRUDNIENIE

Średnie zatrudnienie w SONEL S.A. w roku 2017 wyniosło 267,08 w przeliczeniu na etaty (RJR).

Sonel Spółka Akcyjna zatrudniała na dzień 31-12-2017 roku 287 osób. Struktura zatrudnienia (bez osób przebywających na urloпах wychowawczych), w poszczególnych grupach pracowniczych w latach 2016 i 2017 przedstawia się następująco:

Grupy pracownicze	Na dzień	
	31.12.2016	31.12.2017
Monterzy (produkcja – montaż elektroniczny, operatorzy maszyn)	74	76
Pracownicy techniczni	50	67
Handel i obsługa klienta	30	32
Administracja	15	15
Konstruktorzy i programiści	39	40
Zarząd + dyrektorzy + kierownicy	25	25
Logistyka (w tym zaopatrzenie, magazyn, planowanie produkcji)	21	25
Utrzymanie ruchu (w tym i informatycy)	4	7
RAZEM	258	287

Podział zatrudnionych pod względem grup zawodowych.

Informacje o przeciętnym zatrudnieniu z podziałem na grupy zawodowe	Dane w osobach	
	31.12.2016	31.12.2017
a) Pracownicy na stanowiskach robotniczych	80	72
b) Pracownicy na stanowiskach nirobotniczych	178	215
Zatrudnienie ogółem	258	287

45. ZATWIERDZENIE

Sprawozdanie finansowe sporządzone za rok 2017, zakończony 31 grudnia 2017 (wraz z danymi porównawczymi) zostało zatwierdzone przez Zarząd spółki w dniu 2018-03-30 roku.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu			
Data	Imię i nazwisko	Funkcja	Podpis
2018-03-30	Krzysztof Wieczorkowski	Prezes Zarządu	SONEL S.A. PREZES ZARZĄDU mgr inż. Krzysztof Wieczorkowski
2018-03-30	Jan Walulik	Wiceprezes Zarządu	SONEL S.A. WICEPREZES ZARZĄDU mgr inż. Jan Walulik
2018-03-30	Wojciech Kwiatkowski	Członek Zarządu	CZŁONEK ZARZĄDU Dyrektor Handlowy Wojciech Kwiatkowski
Podpisy osób odpowiedzialnych za sporządzenie sprawozdania finansowego			
Data	Imię i nazwisko	Funkcja	Podpis
2018-03-30	Tomasz Hodij	Dyrektor Finansowy	SONEL S.A. DYREKTOR FINANSOWY Tomasz Hodij
2018-03-30	Magdalena Andrzejewska	Główna Księgowa	SONEL S.A. GŁÓWNA KSIĘGOWA Magdalena Andrzejewska